

COMMEMORACIÓ dels 40 anys

RECOPIACIÓ DELS ACTES DE
L'ANIVERSARI DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA
DE LA PREMSA COMARCAL

Juan Pablo **Torrents-Faura**

Edita:

Associació Catalana de Premsa Comarcal
Hospital, 110
08001 Barcelona
T. 93 442 14 34
premsacomarcal@premsacomarcal.cat
www.premsacomarcal.cat

Disseny, maquetació i impressió: Editorial La Torratxa

Coordinació i selecció fotogràfica: Sita Vilaró, Francesc Fàbregas i Juan Pablo Torrents-Faura

Redacció: Juan Pablo Torrents-Faura i Francesc Fàbregas

Assessorament lingüístic: Jesús Mingorance

Dipòsit Legal: T-215-2024

1a edició: Febrer del 2024.

© d'aquesta edició: Associació Catalana de Premsa Comarcal

Prohibida la reproducció total o parcial sense l'autorització escrita de l'editor.

Índex

SALUTACIÓ	5	
Pel M. H. Pere Aragonès i Garcia / President de la Generalitat de Catalunya		
SALUTACIÓ	7	
Per la M. H. Anna Erra / Presidenta del Parlament de Catalunya		
PRÒLEG	9	
Per Francesc Fàbregas / President de L'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC)		
INTRODUCCIÓ ACPC	13	
QUÈ PENSEN DE NOSALTRES	25	
Lluïsa Moret. <i>Diputació de Barcelona</i>		27
Noemí Llauredó. <i>Diputació de Tarragona</i>		29
Miquel Noguer. <i>Diputació de Girona</i>		31
Joan Talarn. <i>Diputació de Lleida</i>		33
Ramon Besa. <i>Periodista</i>		35
Xavier Grasset. <i>Periodista. Director del Més 324 TV3</i>		37
Iu Forn. <i>Periodista</i>		40
Enric Marín. <i>Degà de la Facultat de Ciències de la Comunicació. UAB</i>		42
Antoni Cañete. <i>President de Pimec</i>		45
Carles Pont. <i>Degà de la Facultat de Comunicació de la Universitat Pompeu Fabra</i>		47
Joan Sabaté. <i>Professor del grau de Periodisme i Comunicació Corporativa a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna - URL</i>		49

Jordi Grau. <i>Periodista i president de la demarcació de Girona i vicedegà del Col·legi de Periodistes de Catalunya</i>	51
Lluís Costa. <i>Professor titular de Comunicació de la Universitat de Girona</i>	53
Anna Punsí. <i>Periodista i directora de Continguts de True Crime Factory</i>	56
Xavier Santesmasses. <i>Corresponsal de la Segarra i l'Urgell del Diari Segre des de 1989 fins avui</i>	58

INAUGURACIÓ AL GRAN TEATRE DEL LICEU.....	61
---	----

ACTES ITINERANTS DE L'ANIVERSARI DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL.....	69
--	----

EXPOSICIÓ ITINERANT DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL.....	91
---	----

ACTE DE CLOENDA AL PALAU DE LA MÚSICA.....	105
--	-----

EPÍLEG.....	111
-------------	-----

Salutació

PERE ARAGONÈS I GARCIA

President de la Generalitat de Catalunya

Premsa comarcal, sempre al costat de la gent

Els mitjans de comunicació tenen un paper essencial a l'hora de donar forma a la nació, cohesionar-la i projectar-la cap al futur. Perquè tota nació, com Catalunya, no és res més que la seva gent. Els projectes de vida i les il·lusions del conjunt de la ciutadania. La seva veu. La seva mirada. Un país plural i divers com plural i diversa és la mateixa societat, i, com a tal, un país que necessita un sistema cultural i comunicatiu propi, que identifiqui referents comuns, que creï un imaginari col·lectiu i que expliqui qui som i la nostra manera d'entendre el món.

En aquesta important tasca de construir el “nosaltres compartit” i explicar-lo, el conjunt de capçaleres de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal hi tenen un paper neuràlgic, tal com ha demostrat el conjunt d'actes organitzats al llarg dels darrers dos anys per commemorar els 40 anys de l'Associació. Actes per arribar arreu i a tothom. A la Catalunya sen-

cera. Perquè aquesta és l'ànima de la premsa local i comarcal i el que explica la seva principal raó de ser, que és la proximitat amb la ciutadania: situar-se sempre al costat de la gent; explicar què passa en el seu entorn més proper; explicar el país i el món des del territori, i acompanyar infinitat d'activitats i iniciatives socials, econòmiques, cíviques, culturals, esportives... que ens cohesionen i ens fan avançar com a societat i com a país.

L'Associació Catalana de Premsa Comarcal va néixer de la mà d'un país en transformació, mogut per l'avenç de la democràcia i la llibertat. Avui, quaranta anys després, tot ha canviat enormement. El país, el món, la societat i, evidentment, també els mateixos mitjans de comunicació. Vivim en un món marcat per la globalització i la digitalització, però on els mitjans de proximitat i amb una adscripció territorial molt marcada, com és la premsa local i comarcal, conti-

COMMEMORACIÓ dels 40 anys

RECOPILACIÓ DELS ACTES DE L'ANIVERSARI DE
L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE LA PREMSA COMARCAL

nuen desenvolupant una funció social primordial a l'hora de donar forma a la nació, cohesionar la societat i projectar el país cap al futur. Un repte enorme i que ha d'encoratjar l'Associació Catalana de Premsa Comarcal a seguir treballant per enfortir el sistema comunicatiu català, el qual, sense cap mena de dubte, és una de les millors maneres de fer avançar, sempre endavant, la Catalunya dels vuit milions.

Salutació

ANNA ERRA I SOLÀ

Presidenta del Parlament de Catalunya

La força de la unió i la proximitat

La qualitat democràtica d'una societat es mesura, en bona part, amb el fet que compti amb una premsa lliure, plural i que afavoreixi el pensament crític. Com a element mesurador, també hi afegiria la capacitat dels mitjans d'adaptar-se als canvis de la societat sense perdre de vista la funció social que tenen encomanada. Si tenim en compte aquests paràmetres i el nombre, la qualitat i el rigor dels mitjans comarcals i locals, podem afirmar que Catalunya gaudeix d'una bona salut democràtica.

No és una gesta fàcil tenint en compte el context actual, en evolució constant. Però sí que hi ajuden entitats com l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC), que esdevenen imprescindibles per a les empreses periodístiques a l'hora de fer-los el camí més transitable i exitós. Associar-se és sinònim de força per defen-

sar els interessos comuns, per afrontar de forma col·lectiva reptes com la digitalització, el consum d'informació (cada vegada més personalitzat), els múltiples canals o la immediatesa que tot ho empeny.

Precisament, durant les darreres quatre dècades, el rol que ha exercit l'ACPC ha estat aquest, el de nexa d'unió, de punt de trobada, on el sector ha pogut compartir eines, recursos i suport per ser més resilient i comptar amb més capacitat per innovar i transformar-se. Celebrar quaranta anys, doncs, en un entorn tan canviant és un èxit; una demostració de la feina ben feta i que l'Associació és útil per a una premsa local que és ben viva.

És fonamental per al futur del país que sigui així. Catalunya necessita un sector de la comunicació fort que garanteixi a la ciutadania el dret a la

informació rigorosa, contrastada i veraç, amb uns professionals preparats per a aquests reptes en un entorn d'aigües mogudes. En el cas de la premsa local, a més, s'hi afegix la responsabilitat que són els mitjans amb un vincle més estret amb el seu entorn i, aquesta singularitat, els fa encara més indispensables per a la comunitat, perquè són un mirall dels esdeveniments propers i font d'informació per fomentar la participació ciutadana més directa i quotidiana.

El sistema comunicatiu local i comarcal també és un agent imprescindible per a la difusió de la nostra identitat, la nostra cultura i la nostra llengua. En un moment en què el català es troba en un retrocés preocupant pel que fa a l'ús social, tenir un sistema sòlid de premsa comarcal i local és vital

per al seu futur. A més del compromís amb la veracitat, la qualitat i la proximitat, els mitjans tenen una responsabilitat lingüística a l'hora de transmetre la nostra llengua, ja que són, sovint, el model en què s'emmiralla el conjunt de la ciutadania.

Per aquests motius, garantir la capillaritat dels mitjans locals a Catalunya és un bé que cal preservar per a una societat informada, crítica i democràtica. Així doncs, celebro aquestes quatre dècades de bona salut de la premsa comarcal i local, i que per molts anys continuï la feina que es fa des de l'Associació per defensar i vetllar per tal que els mitjans puguin exercir amb llibertat i explicar el país i el món des de la perspectiva local.

Pròleg

FRANCESC FÀBREGAS I BONET

President de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC)

ACPC, 40 anys

Alegria i orgull. Aquestes són les paraules amb què vull començar aquest escrit que introdueix el llibre *Commemoració dels 40 anys: recopilació dels actes de l'aniversari de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal*. L'orgull de la premsa comarcal fa anys que el tenim interioritzat entre molts dels nostres editors i a l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal. Es tracta de l'orgull en el sentit més generós i legítim de la paraula: el que sentim per la dignitat de la nostra feina, de les nostres publicacions; per la satisfacció d'haver assolit fites importants; per haver superat, al llarg d'aquests més de 40 anys, els desafiaments constants, i per les nostres contribucions cabdals en la vida de la gent i en la història d'aquest país.

Quan parlem d'aquest orgull ho fem subratllant els valors, la generositat dels nostres mitjans comarcals i dels seus editors i periodistes. Orgull

per la connexió amb la comunitat, per sentir-nos una part imprescindible per fer la crònica de la història dels nostres pobles i ciutats. I també, amb tota la modèstia del món, per sentir-nos part de la trajectòria vital dels nostres veïns i veïnes (podríeu entendre la vostra vida sense la premsa comarcal/local?).

És la sort de pertànyer a una comunitat, la dels municipis i comarques, per una banda, i la dels mitjans comarcals —i locals— per una altra. Uns mitjans valorats i imprescindibles per entendre què passa, cada dia, en aquest país.

Narrem la vida (aquella que és més real i prospera i, moltes vegades, la que compta de veritat) dels catalans i de les catalanes, de les persones migrades, dels nouvinguts. La vida de totes i de tots i a tota la contrada.

Així mateix, sentim orgull continu dels nostres

periodistes, dels editors, que estimen la seva feina de manera incondicional i entusiasta.

També sento l'ALEGRIA en majúscules, d'estar aquí, prologant aquest llibre. Com a premsa comarcal, és alegria per estar presents en tots els territoris, per arribar allà on no arriba ningú, d'haver augmentat la difusió en moments en què d'altres, malauradament, veien caure els seus números. Alegria de ser la veu dels que, sense nosaltres, no tindrien veu.

Perquè som reals, i físics encara malgrat tot, i perquè resistim els embats.

I alegria també perquè formem part d'un teixit informatiu imprescindible per saber què està passant a qualsevol racó del país. Tothom pot tenir veu en un mitjà comarcal. Digue'ns què t'està passant i ho explicarem. O millor: ho explicaràs tu.

Nosaltres informem del que ocorre a casa nostra i ho fem des del mateix terreny i sense intermediaris, mirant a la cara els nostres interlocutors. Som la premsa més compromesa i més directa, som al carrer. Fem periodisme trepitjant l'asfalt, el camp, allò que calgui.

Som un periodisme de comunitat, de la catalanitat cultural, i del manteniment i la consolidació de la llengua catalana. És comarcal, és periodisme de la democràcia, de la llibertat de premsa i de la pluralitat.

És per totes aquestes raons que es van commemorar els 40 anys de la premsa amb el llibre editat el 2021 *Premsa Comarcal. La memòria de la vida quotidiana*, de l'historiador Lluís Costa, que volia posar en valor la importància que té i ha tingut la nostra premsa al llarg d'aquestes quatre dècades. Com dèiem en la presentació, la prem-

sa local i comarcal ha contribuït, i molt, a dibuixar el mapa comunicatiu català. I així ho vam continuar fent amb l'exposició fotogràfica "40 anys de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal", que va recórrer tot Catalunya durant 12 mesos, entre l'any 2021 i l'any 2022.

Ara tornem a mostrar una part de la història i de la memòria quotidiana de Catalunya. I ho fem amb aquest llibre que teniu a les mans —o en pantalla.

Es tracta del document que recopila els actes duts a terme pel 40è aniversari de l'ACPC, *Commemoració dels 40 anys: recopilació dels actes de l'aniversari de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal*. Hi descobrireu els orígens i la història de l'ACPC i de les juntes que han portat a bon port la nostra associació; els premis que hem impulsat per donar el valor que mereixen als treballs dels associats, i dels estudiants, universitaris que han fet recerca i estudiants dels instituts catalans que han fet reportatges periodístics.

Hi trobareu imatges i textos de la celebració del 40è aniversari de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, el setembre de 2021 al Gran Teatre del Liceu de Barcelona. I hi podreu llegir els escrits de persones destacades del món de la comunicació, de la cultura, de l'administració i del món empresarial. Amb ells hem après molt. I ells, alhora, atorguen el paper i la importància que per se té la premsa comarcal que l'ACPC sempre ha defensat. I sobretot, el que és l'objectiu d'aquest llibre: podreu veure imatges dels actes itinerants pel territori i de les exposicions que han viatjat a diversos municipis de Catalunya. Hem estat a Olot, Tortosa, Santa Coloma de Farners, Juneda, Palau d'Anglesola, Riudoms, Agramunt, Igualada i Vic.

No deixeu de donar una especial atenció a l'acte de cloenda al Palau de la Música. Va ser un dia memorable per a nosaltres.

Esperem que us agradi veure les imatges. Gaudiu, és història de la vida quotidiana. És història de les nostres vides i dels nostres mitjans.

És la trajectòria de l'associació que, ara ja amb més de 40 anys de vida, sempre ha defensat els valors de la premsa comarcal, la llibertat d'expressió, la pluralitat, la xarxa comunitària; els drets de la ciutadania a estar informada i a tenir esperit crític. L'ACPC ha ajudat a preservar la democràcia i el valor de la informació de qualitat dels mitjans que coneixen més bé el nostre país. I ho continuarem fent els anys que vindran.

Som a tots els pobles, dels del més petit fins al més gran, i som gent compromesa. Us deixo amb el llibre. És vostre, com ho és la vostra premsa.

Introducció

Llibre sobre la commemoració dels 40 anys de l'ACPC

Introducció de l'ACPC

L'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) és una entitat sense ànim de lucre que aglutina la pràctica totalitat d'empreses i entitats editores de premsa comarcal i local d'informació general existents a Catalunya, en format paper o digital, escrites en català i amb difusió de pagament. Premsa Comarcal aplega periòdics impresos de difusió diària, setmanal, bisetmanal, quinzenal, mensual, bimestral i trimestral.

Els orígens de l'ACPC es remunten a l'any 1980, quan diverses publicacions van crear l'entitat amb l'objectiu de visibilitzar la seva potència col·lectiva i obtenir el reconeixement de les institucions públiques i privades, amb el suport que la societat civil ja els atorgava. Oficialment, va quedar inscrita l'any 1982 en el Registre d'Associacions de la Generalitat de Catalunya.

El I Congrés de Premsa Comarcal (organitzat per la Diputació de Barcelona) va tenir lloc a Canyamars (Maresme) els dies 15, 16 i 17 de maig de 1981, del qual sorgiria l'ACPC. Era el resultat d'una estratègia col·lectiva de la premsa comarcal que tenia per objectiu posar en evidència la seva potència col·lectiva i obtenir el reconeixement de les institucions públiques i privades. En el curs del Congrés es llegiren i debateren diverses comunicacions i també foren discutides i aprovades distintes ponències, orientades bàsicament als següents temes: "Aspectes redaccionals i qüestions lingüístiques a la premsa comarcal", "Aspectes jurídics i legals de la premsa comarcal" i "L'organització de l'empresa periodística".

L'Assemblea constituent es va reunir a Vic, l'11 de desembre de 1982, i ja en va sortir la primera Junta de Govern de l'entitat, presidida per

Josep Masoliver, del bisetmanari El Nou 9, d'Osona i el Ripollès, qui ja havia estat al capdavant de la Junta Gestora. Es tractava de l'única candidatura que s'hi presentà. Es pot considerar, doncs, que aquella data és el punt d'arrencada oficial de l'ACPC.

Actualment, les publicacions membres de l'ACPC s'estenen gairebé per tot el territori, i donen sentit i cohesió a una de les grans realitats de Catalunya: l'articulació d'un projecte col·lectiu que fonamenta bona part de la seva consistència en la força i la potència de les seves comarques i municipis.

Els quatre principals objectius de l'ACPC són:

- Defensar els interessos dels associats i del conjunt de la premsa comarcal i local.
- Promoure iniciatives en benefici de la premsa comarcal i local.
- Fomentar la presència pública i conjunta de la premsa comarcal i local.
- Crear serveis i infraestructures de suport a la premsa comarcal i local.

La trajectòria de la Premsa Comarcal ha estat reconeguda amb la **Creu Sant Jordi 2006** i el **Premi Nacional de Comunicació 2013**.

JUNTES DE L'ACPC

Primera junta (1982)

- Josep Masoliver (president): *El 9 Nou*.
- Joan Montraveta: *Regió 7*.
- Manuel Bonafacia: *El Truc*.
- Salvador Alsina: *Revista de Badalona*.
- Jordi Vallmajó: *Hora Nova*.
- Enric Tomàs: *Tothom*.
- Ramon Viladomat: *El Vilatà*.
- Xavier Graset: *Pont de Fusta*.
- Isidre Casals: *Regió 7*.
- Jaume Llord: *La Banyà*.
- Josep F. Huguet: *Diari de Vilanova*.
- Jordi Navarro: *Falset i comarca*.

1985

- Josep Masoliver (president): *El 9 Nou*.
- Antoni Garrido: *La Comarca*.
- Jordi Navarro: *Garbinada*.
- Salvador Alsina: *Revista de Badalona*.
- Josep Bosch: *Llumiguia*.
- Josep F. Huguet: *Diari de Vilanova*.
- Xavier Borràs. Ignasi Camps: *Nova Tàrrrega*.
- Cristina Requena: *El Pati*.
- Ramon Viladomat: *El Vilatà*.
- Jordi Escolà: *La Fulla*.
- Albert Micola: *L'Om*.
- Josep Oñate: *Nova Badia*.

1987

- Josep M. Rierola (president): *El 9 Nou*.
- Jordi Vallmajó: *Hora Nova*.
- Josep Oñate: *Nova Badia*.
- Xavier Gabaanteriorll: *Lo Raier*.
- Josep Bosch: *Llumiguia*.
- Josep M. Arias: *Reus Diari*.
- Bru de Sala. Xènia Bussé: *El Pati*.
- Jordi Escolà: *La Fulla*.
- Ramón Ferrando: *7 dies*.
- Salvador Alsina: *Revista de Badalona*.
- Ramon Viladomat: *El Vilatà*.
- Josep F. Huguet: *Diari de Vilanova*.
- Albert Mussons: *Carrer Gran*.

1989

- Josep M. Rierola (president): *El 9 Nou*.
- Josep Oñate: *Nova Badia*.
- Joan Soriano: *Cerdanyola*.
- Josep F. Huguet: *Diari de Vilanova*.
- Jordi Vallmajó: *Hora Nova*.
- Toni Sirera: *Ressò*.
- Josep M. Arasa: *L'Ebre*.
- Salvador Alsina: *Revista de Badalona*.
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier*.
- Josep Bosch: *Llumiguia*.
- Xènia Bussé: *El Pati*.
- Soledat del Monte: *Missatge*.
- Pere Mora: *Sióde Gràcia*.

1991

- Jordi Vallmajó (president): *Hora Nova*.
- Jordi Escolà: *La Fulla*.
- Rosa M. Garrida: *Rufaca*.
- Carles G. Guinda: *Diari de Vilanova*.
- Toni Sirera: *Resò*.
- Francesc Pou: *Barret Picat*.
- Mercé Cabanes: *El 9 Nou*.
- Amadeu Clavé: *Sant Andreu Exprés*.
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega*.
- Francesc Català: *La Veu de l'Anoia*.
- Dionís Manrique: *Crònica de Mataró*.
- Estanis Alcover: *Revista de Badalona*.
- Jordi Ferré: *El Pati*.
- Maria Recasens: *Joc Vell i Voltes*.
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier*.
- Josep Bosch: *Lluquimia*.

1993

- Jordi Vallmajó (president): *Hora Nova*.
- Jordi Escolà: *La Fulla*.
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier*.
- Ricard Rafecas: *El 3 de Vuit*.
- Francesc Català: *La Veu de l'Anoia*.
- Rosa Garriga: *Rufaca*.
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega*.
- Estanis Alcover: *Revista de Badalona*.
- Dionís Manrique: *Crònica de Mataró*.
- Jordi Ferré: *El Pati*.
- Maria Recasens: *Joc Vell i Voltes*.
- Josep Bosch: *Llumiguia*.

- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova.*
- Miquel Seguí: *Ausona.*
- Josep Bosch: *Llumiguia.*

1995

- Ricard Rafecas (president): *El 3 de Vuit.*
- Josep Oñate: *Nova Badia.*
- Daniel Muntañà: *El Vilatà.*
- Estanis Alcover: *El Punt.*
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier.*
- Francesc Pou: *Barret picat.*
- Jaume Singla: *La Veu de l'Anoia.*
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega.*
- Jordi Ferré: *El Pati.*
- Ramon Grau: *Els 4 Cantons.*
- Jordi Escolà: *La Fulla.*
- Jaume Monés: *Delta del Llobregat.*
- Maria Recasens: *Joc Vell i Voltes.*
- Jaume Puig: *El Pou de la Gallina.*
- Pere Barreda: *El Carrilet.*

1997

- Ricard Rafecas (president): *El 3 de Vuit*
- Josep Oñate: *Nova Badia.*
- Daniel Montañà: *El Vilatà.*
- Estanis Alcover: *El Punt.*
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier.*
- Francesc Pou: *Cappont.*
- Jaume Singla: *La Veu de l'Anoia.*
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega.*
- Jordi Ferré: *El Pati.*

- Ramon Grau: *Els 4 Cantons.*
- Jordi Escolà: *La Fulla.*
- Jaume Monés: *Delta del Llobregat.*
- Maria Recasens: *Joc Vell i Voltes.*
- Jaume Puig: *El Pou de la Gallina.*
- Pere Barreda: *El Carrilet.*
- David Baret: *La Pinya.*

1999

- Antoni Garrido (president): *La Comarca d'Olot.*
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega.*
- Jaume Puig: *El Pou de la Gallina.*
- David Baret: *La Pinya.*
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier.*
- Xavier Domènech: *Regió 7.*
- Estanis Alcover: *El Punt.*
- Xavier Fornells: *Els 4 Cantons.*
- Pere Barreda: *El Carrilet.*
- Josep M. Ferrando: *Revista Cambrils.*
- Jaume Monés: *Delta del Llobregat.*
- Lourdes Vidal: *Portaveu.*
- Antoni Puig: *777 Comunica.*
- Josep Lluís Villa: *L'Ebre.*

2001

- Antoni Garrido (president): *La Comarca d'Olot.*
- David Baret: *La Pinya.*
- Jaume Puig: *El Pou de la Gallina.*
- Albert Pont: *Nova Tàrrrega.*
- Xavier Gabarrell: *Lo Raier.*
- Francesc Pou: *Cappont.*

- Xavier Domènech: *Regió 7*.
- Estanis Alcover: *El Punt*.
- Pere Barreda: *El Carrilet*.
- Josep M. Ferrando: *Revista Cambrils*.
- Jaume Monés: *Delta del Llobregat*.
- Lourdes Vidal: *Portaveu*.
- Antoni Puig: *777 Comunica*.
- Josep M. Arasa: *L'Ebre*.
- Eulàlia Sòria: *Diari Vilanova*.

2003

- Antoni Garrido (president): *La Comarca d'Olot*.
- Antoni Puig: *777 Comunica*.
- Jaume Puig: *El Pou de la Gallina*.
- Estanis Alcover: *El Punt*.
- David Baret: *La Pinya*.
- Montserrat Llacuna: *Veü de l'Anoia*.
- Xavier Domènech: *Regió 7*.
- Pere Barreda: *El Carrilet*.
- Josep M. Ferrando: *Revista Cambrils*.
- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova*.

2005

- Estanis Alcover (president): *El Punt*.
- Francesc Fàbregas: *El Vallenc*.
- Joaquim Rambla: *La Veü de l'Ebre*.
- Lluís Rovira: *Revista Cambrils*.
- Maria Serrano: *Lo Raier*.
- Toni Puig: *777 Comunica*.
- Raül Capell: *Som Garrigues*.
- Montserrat Llacuna: *Veü de l'Anoia*.
- David Baret: *La Pinya*.

- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova*.
- Xavier Domènech: *Regió 7*.
- Carles Ayats: *Setmanari de l'Alt Empordà*.

2007

- Estanis Alcover (president): *El Punt*.
- Carles Ayats: *Setmanari de l'Alt Empordà*.
- David Baret: *La Pinya*.
- Francesc Florensa: *Som Garrigues*.
- Francesc Fàbregas: *El Vallenc*.
- Montserrat Llacuna: *Veü de l'Anoia*.
- Toni Puig: *777 Comunica*.
- Joaquim Rambla: *La Veü de l'Ebre*.
- Lluís Rovira: *Revista Cambrils*.
- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova*.
- Xavier Domènech: *Regió 7*.

2011

- Carles Ayats (president): *Setmanari de l'Alt Empordà*.
- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova*.
- Joan Cal: *Segre*.
- Francesc Fàbregas: *El Vallenc*.
- Francesc Florensa: *Som Garrigues*.
- Antoni Puig: *777 Comunica*.
- David Baret: *La Pinya*.
- Xavier Domènech: *Regió 7*.
- Joaquim Rambla: *La Veü de l'Ebre*.
- Joan Carles Codolà: *Llumiguia*
- Ivan Sanz: *L'Esquerda de la Bastida*.

2015

- Carles Ayats (president): *Setmanari de l'Alt Empordà.*
- Eulàlia Sòria: *Diari de Vilanova.*
- Joan Cal: *Segre.*
- Francesc Fàbregas: *El Vallenc.*
- Francesc Florensa: *Som Garrigues.*
- Carme Paltor: *777 Comunica.*
- Anna Albareda: *La Segarra.*
- Xavier Domènech: *Regió 7.*
- Joaquim Rambla: *L'Ebre.*
- Joan Carles Codolà: *Llumiguia.*
- Ivan Sanz: *L'Esquerda de la Bastida.*

2016

- Francesc Fàbregas (president): *El Vallenc.*
- Xavier Domènech: *Regió 7.*
- Montse Dalmau: *Avenç del Palau d'Anglesola.*
- Joan Cal: *Segre.*
- Joaquim Rambla: *L'Ebre.*
- Francesc Florensa: *Som Garrigues.*
- Carme Paltor: *777 Comunica.*
- Ivan Sanz: *infojonquera.cat.*
- Joan Carles Codolà: *Llumiguia.*
- Anna Albareda: *La Segarra.*
- Òscar Cabana: *La Comarca d'Olot.*

2019

- Francesc Fàbregas (president): *El Vallenc.*
- Joan Carles Codolà: *Llumiguia.*
- Montse Dalmau: *Avenç del Palau d'Anglesola.*
- Miquel Macià: *naciodigital.cat.*

- Joaquim Rambla: *L'Ebre.*
- Francesc Florensa: *Som Garrigues.*
- Carme Paltor: *777 Comunica.*
- Òscar Cabana: *La Comarca d'Olot.*
- Anna Albareda: *La Segarra.*
- Núria Piera: *La Portada. Josep M. Rué: El Cérvol.*

Junta actual (des de 2023)

- President, Francesc Fàbregas
- Secretari, Joan Carles Codolà
- Tresorer, Òscar Cabana Farjas
- Vicepresidents: *Joaquim Rambla. Francesc Florensa. Ferran Pedrix. Anna Berent Palau*
- Vocals: *Núria Piera López. Anna Albareda. Júlia Ventura. Estel Huguet.*

Publicacions de l'associació

Actualment, l'entitat agrupa 158 publicacions de premsa comarcal i local (en paper i en digital) repartides arreu del territori català i és membre de la WAN – IFRA (World Association of News Publishers), l'organització de premsa més important a nivell mundial.

Cal remarcar que l'associació dona feina (directament i indirectament) a més de 1.000 persones, a partir de les publicacions dels seus associats i que, com a sector, la premsa local i comarcal impresa es manté, creix en publicacions i s'ha adaptat a l'entorn digital.

Premi de recerca universitària anual

Cada any l'associació convoca uns premis de recerca de caire anual on cal destacar l'edició del 2021, amb l'11è Premi de recerca universitària Premsa Comarcal, conjuntament amb la Xarxa Vives d'Universitats. El treball “El periodisme de proximitat davant el repte de la intel·ligència artificial: Mapping de casos i recomanacions per a incorporar la IA a la premsa local i comarcal”, encapçalat pel professor i director del Departament de Periodisme i Ciències de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona, Santiago Tejedor, en va ser el guanyador. Un treball de recerca que intenta respondre al repte de la IA en el periodisme de proximitat a partir d'un compromís innegociable amb la missió fundacional del periodisme i, des del convenciment, que els mit-

jans locals i comarcals exerceixen un paper decisiu en les nostres societats. El principal objectiu d'aquest estudi ha estat identificar les possibilitats que la IA ofereix al periodisme de proximitat (local i comarcal).

Dia de la Premsa Comarcal

Des de fa més d'una dècada, l'associació organitza anualment el Dia de la Premsa Comarcal, on té lloc, durant dos dies, una trobada de diversos professionals del món de la comunicació d'arreu de Catalunya i també de l'Estat. En les diverses edicions que s'han celebrat, podem destacar la presència, entre d'altres, de personalitats del món de la comunicació com Lluís Bassat, Iñaki Gabilondo, Rosa Maria Calaf i Jaume Roures.

Durant la celebració d'aquest esdeveniment, es porten a terme diverses ponències i taules de debat sobre el present i futur de la premsa comarcal: evolució, tendències, prioritats, entre d'altres.

Premi comarcal a la Solidaritat

En el marc del 40è aniversari, l'associació ha engegat (des de l'any 2021) el Premi Comarcal a la Solidaritat adreçat a estudiants d'ESO i batxillerat, a fi de promocionar la premsa local i comarcal del territori. El treballs presentats han de versar sobre un tema de solidaritat en l'entorn pròxim (família, carrer, barri, localitat o comarca)

de l'alumne o de l'institut, entenent per solidaritat els valors que ajuden a una convivència igualitària entre les persones i col·lectius de diferent índole.

En cada edició els guanyadors reben com a premi una quantitat econòmica, de la qual la meitat va destinada a una entitat sense ànim de lucre que els premiats han escollit.

Aquest llibre vol ser un recull global del que han estat els actes i celebracions del 40è aniversari de l'entitat entre el període 2021-2023, a més d'aplegar els escrits de personalitats del món polític, cultural, mediàtic, educatiu i social de Catalunya que l'ACPC ha rebut en els últims mesos i on es reflexiona i es recolza el paper cabdal de la premsa local al nostre país.

Assemblea anual d'associats de l'any 2022.

Dinar de cloenda de la 40a assemblea de l'ACPC.

Núria Marin, presidenta de la Diputació de Barcelona rep el reconeixement de l'ACPC en mans dels seu president.

La presidenta de la Diputació de Barcelona agraint el reconeixement.

Carme Junyent, ponent a la 14a Convenció de la Premsa local i comarcal.

Universitat Autònoma de Barcelona guanyadora del 11è premi de recerca universitària de la Premsa comarcal.

Ignasi Genovès el director general de mitjans de comunicació de la Generalitat de Catalunya de l'any 2022.

Editors de premsa comarcal i local mostrant els diploma de Reconeixement per celebrar més de 25, 30, 35, 40, 45, 50, 55, 60, 65, 70 i 75 anys de publicació.

Què pensen
de nosaltres

LLUÏSA MORET I SABIDÓ

*Presidenta de
la Diputació de Barcelona*

Premsa local: més viva i útil que mai

Vivim el moment de màxima eclosió d'informació de tota la història de la humanitat: n'hi ha més i ens arriba per més bandes que mai. I, en aquest context, els mitjans de proximitat mantenen el seu valor. Perquè aporten el coneixement directe i de primera mà de l'entorn més proper a la ciutadania, perquè funcionen com una mena de servei públic, oferint informacions i perspectives absents en els mitjans generalistes.

Els quaranta anys de la premsa local catalana són més que una efemèride assenyalada. Celebrar-los és recordar que la democràcia també s'ha fet i explicat amb els mitjans d'àmbit local i comarcal, que han crescut en paral·lel a uns pobles i unes ciutats que han seguit una trajectòria impressionant d'integració social i de millora col·lectiva del benestar.

La Diputació de Barcelona, com a eina de suport als governs locals i al territori, va entendre

des del principi el paper vital d'aquest periodisme proper que dona veu a la gent i al territori. Per això vam acompanyar els mitjans que el 1981, a Banyamars, van fundar la pionera Associació Catalana de Premsa Comarcal. Cadascú des de les seves responsabilitats, els mitjans de proximitat i la Diputació hem estat socis perquè la grisor, la precarietat i la injustícia del franquisme quedessin enrere als nostres municipis.

Quatre dècades després de Banyamars, la premsa local i els governs de proximitat hem hagut d'abordar els reptes d'una societat i un món ben diferents: la digitalització ha comportat canvis substancials en la informació i la comunicació, i els mitjans de proximitat han hagut d'adaptar-se, no sense dificultats, a noves maneres de treballar i d'arribar a la gent. I ho han fet amb èxit, tirant endavant nous formats, suports i capçaleres.

A desgrat de les crisis que han marcat les primeres dècades del segle XXI, els actuals mitjans de proximitat segueixen sent una font d'informació bàsica i imprescindible. I la Diputació de Barcelona, que ara enceta un nou mandat de servei públic després de les eleccions municipals, manté ferm el seu compromís amb la premsa local. Un compromís que reforçarem davant els reptes col·lectius i globals. Per això tenim la intenció de tornar a organitzar els Premis de Comunicació Local, la cita anual de suport i reconeixement als mitjans de proximitat. Amb aquesta i amb altres col·laboracions, volem seguir avançant amb una premsa local més viva i útil que mai, per aconseguir, amb l'aportació de tothom, el millor per als nostres pobles i ciutats.

Moltes felicitats i que vinguin quaranta anys més de premsa local!

NOEMÍ LLAUDÓ I SANS

*Presidenta de
la Diputació de Tarragona*

40 anys de compromís, informació de qualitat i resiliència

El món ha donat moltes voltes els últims 40 anys, però tinc clar on eren i d'on no s'han mogut les publicacions locals: del costat dels ciutadans i les ciutadanes. Al seu servei. Posant el sentit crític, fent-se preguntes i donant veu a històries que teixeixen la identitat dels nostres pobles. La celebració de les quatre dècades de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal permet posar el focus sobre l'enorme contribució que, com a indústria cultural de qualitat, fan diaris i revistes locals per a la vertebració dels nostres pobles.

La proximitat d'aquests mitjans no és només geogràfica, també és emocional. Els continguts fan al·lusió a espais i personatges coneguts de l'audiència i connecten amb les seves inquietuds. En un món interconnectat, on la informació (i també la desinformació) és àmpliament accessible, la premsa local i comarcal destaca per la seva capacitat

d'ofegar el soroll i presentar els continguts amb una perspectiva local única, de confiança. Aquest compromís de qualitat amb l'audiència converteix aquests mitjans en pilars de comunitat.

La rellevància dels diaris i revistes comarcals com a productors culturals és indiscutible. Les seves pàgines documenten, promouen i celebren la riquesa i la diversitat cultural del país. Les històries locals, les tradicions, les expressions artístiques i els esdeveniments culturals, però també la informació política i social, omplen les pàgines i de sentit la vida en comunitat.

En aquest context, és indiscutible la importància que tenen algunes publicacions locals en la vida cultural i en la vertebració social, especialment dels municipis petits. Moltes vegades aquests mitjans no només es fan ressò sinó que són part activa d'esdeveniments i iniciatives de gran simbolisme

per a la comunitat. La Diputació de Tarragona reconeix aquesta funció cultural i els dona suport perquè la seva activitat segueixi impulsant la construcció d'identitat i cohesió social.

En un món que evoluciona a un ritme accelerat, la capacitat d'adaptació, de seguir fent continguts a foc lent i d'involucrar-se en la vida social als nostres pobles ha estat clau per mantenir les publicacions locals vives i útils. En paral·lel a la profunda transformació que viuen els nostres municipis, els mitjans locals han enfrontat els canvis tecnològics i els nous patrons de consum mostrant una gran flexibilitat i sense perdre el nord de vista: mantenint els lectors informats i involucrats a la comunitat.

Agraïm la tenacitat, la passió i la responsabilitat dels professionals de la premsa comarcal. També el seu activisme i la capacitat d'interlocució directa amb els veïns i veïnes dels nostres pobles. I mirem cap al futur amb la certesa que el seu compromís amb la informació de qualitat, la seva resiliència i l'aportació que fan a la riquesa cultural del món local seguirà contribuint a una societat més informada, connectada i empoderada.

MIQUEL NOGUER I PLANAS

*President de
la Diputació de Girona*

Informació de proximitat, sinònim de qualitat

Els mitjans comarcals i locals han acabat esdevenint petits tresors del territori, perquè tracten els temes que interpel·len la ciutadania d'una manera rigorosa i situen en context el que passa, perquè ho coneixen de primera mà. El seu paper és vital, i més ara, en un moment en què malauradament per al periodisme, proliferen els titulars grandiloqüents que plantegen endevinalles, o les notícies falses, que moltes vegades apareixen a les xarxes socials sense que hi hagi una responsabilitat professional al darrere.

El periodisme sempre s'ha de practicar tenint present la deontologia i el codi ètic. I, en aquest sentit, és molt lloable i exemplar el repte que tots els professionals de la informació local entomen cada dia per fer-nos arribar, de manera acurada i analítica, tot el que succeeix al nostre voltant. I, a més, en català. D'aquesta manera, ens doten d'ei-

nes perquè puguem formar-nos una opinió com a ciutadans.

I tan imprescindible és la tasca individual de cadascun d'aquests mitjans de comunicació com la d'una entitat com és l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC), que des de fa quatre dècades treballa per defensar els interessos de tots els mitjans que en formen part, sobretot dels més petits i amb menys capacitat econòmica i estructural, i per tenir cura del seu dia a dia.

La demarcació de Girona —i per extensió, la resta de Catalunya— és un territori amb gran tradició de mitjans de proximitat. Avui hi ha 158 publicacions comarcals i locals, impreses o digitals, i de periodicitat diversa, que formen part de l'ACPC i que es beneficien dels serveis que ofereix aquesta associació, com per exemple la col·laboració en la tan necessària transició cap a la digitalització.

Enhorabona per aquesta tasca i per aquest recorregut que va tenir el seu embrió a la localitat maresmenca de Banyamars el 1981, amb una reunió entre diferents editors de revistes locals de Catalunya, i que ha anat creixent fins a esdevenir una entitat de referència, com ha quedat constatat en les activitats impulsades arreu del país per commemorar aquesta efemèride. Accions que es tanquen amb una exposició itinerant que també ha trepitjat les comarques gironines.

Des de la Diputació de Girona us encoratgem a continuar en aquesta línia en el futur, defensant els interessos i la potència col·lectiva dels mitjans del nostre territori.

Per molts anys més!

JOAN TALARN I GILABERT

*President de
la Diputació de Lleida*

Fem món des de la proximitat

En temps de mitjans globalitzats, per a un ciutadà de Lleida és més fàcil saber quina tragèdia ha passat a Copenhaguen que quina activitat social s'ha fet a Bellvís, per exemple. I, sense desmerèixer l'atenció als fets d'impacte mundial, la realitat del dia a dia de cada un de nosaltres es desenvolupa en un àmbit local que pot ser més influent en les nostres decisions vitals. *Grosso modo*, és aquesta una forma de resumir quina és la importància dels mitjans de comunicació locals.

La comunicació de proximitat és bàsica per a bastir societats cohesionades i, per tant, els mitjans locals són un dels factors que contribueixen a fer arrelar les persones als nostres municipis. Explicar la realitat més propera, aquella que ens afecta més directament perquè també la protagonitzem, facilita que una comunitat es conegui millor a si mateixa, posar en valor els seus poten-

cials i reflexionar conjuntament sobre allò que cal millorar.

Hi ha una comparació que evidencia allò que explico: Quina probabilitat existeix que un veí de Barcelona senti a parlar del seu carrer als mitjans de comunicació si no és vinculat a un fet luctuós? I la normalitat amb la qual qualsevol ciutadà de Lleida pot identificar el seu carrer als mitjans locals en notícies que no tenen la consideració "d'importants" més enllà de la Panadella?

Una altra de les característiques dels mitjans locals, quan es pensen i s'executen amb voluntat de ser fidels als estàndards de qualitat, és que esdevenen referència no només de la gent del seu àmbit de distribució directa, sinó que també ho són dels mitjans més globals, de manera que allò que descriu un mitjà solvent de Lleida de la nostra actualitat és garantia que en mitjans de fora es re-

culli atenent aquells matisos de proximitat que són difícils de percebre des de redaccions allunyades de les nostres contrades.

Més o menys, aquestes reflexions cobren forma en el 40è aniversari de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC), una data idònia per a fer balanç, tant de l'entitat com dels seus mitjans associats, i poder comprovar el sentit que té l'aposta per la informació local, perquè quan es veuen en perspectiva, aquells titulars del dia a dia, amb el pas del temps, s'han convertit en memòria veritable als nostres pobles.

Vista des del territori, la gran varietat de mitjans de proximitat a través de canals diversos és garantia que podem entendre el món en el nostre llenguatge, i que aquest mateix serveix per fer-nos entendre.

RAMON BESA I CAMPRUBÍ

Periodista

L'essència del periodisme

Antonio Franco va ser un gegant del periodisme que procurava estar molt pendent de la redacció, a vegades a través de gent de la seva confiança i, sobretot, amb aquelles seccions per les quals tenia debilitat, com la d'esports, que al diari El País capitanejava Emilio Pérez de Rozas. Tot sovint es feia present per queixar-se per un resultat que havia sortit malament o per interessar-se per una informació del Barça. Ja ens havíem acostumat tots al seu intervencionisme quan un dia va sortir enfurismat del seu despatx i ens va sorprendre amb aquesta arenga: "Estic fart de tots vosaltres! Ja fa tres dies que no sona el meu telèfon per queixar-se per alguna de les vostres notícies i això vol dir que no feu res de bo. O sigui que espavileu o us fotré a tots a fora!".

No recordo cap altre director que m'hagi renyat ni recordat què vol dir ser periodista com ho

va fer Franco. Aquella esbrincada em va reconciliar amb l'ofici tal com l'entenia des que vaig començar a feinejar a El 9 Nou i em van amenaçar per haver escrit una notícia comprometedora per a uns funcionaris d'un poble. La proximitat és molt més evident a la premsa local i comarcal que no pas a l'editada a Barcelona. La pressió a la capital acostuma a venir a través de terceres persones que et fan saber en nom dels que representen que vas pel mal camí, mentre que als pobles sovint et trobes cara a cara amb l'alcalde o el davanter centre al qual has criticat i t'exposes a ser assenyalat a la plaça Major. El disgust de Franco venia precisament perquè feia temps que cap d'aquests intermediaris de la informació el trucava i el silenci era dolent per als lectors.

L'exercici de periodisme pot ser molt còmode o arriscat en funció de l'exigència de la direcció i

de la proximitat de la notícia i, més encara si tenim com a referència aquella declaració d'intencions segons la qual aquesta feina “consisteix a apropar-se tant com es pugui als fets sense arribar a formar-ne part”, segons Juan Villoro. Un repte majúscul per a la premsa comarcal en què tot és tocar i, per tant, saber el que passa és relativament més fàcil ...o massa fàcil— i, en canvi, el distanciament necessari resulta més difícil, un context que en qualsevol cas reforça el seu paper referencial per als mitjans de fora cada cop que s'hi dona una notícia que transcendeix l'àmbit local i abraça el nacional.

No conec una millor manera d'informar-se abans de saber com afrontar una informació que consultar abans que res la premsa del lloc on s'ha produït, com vaig poder constatar a El 9 Nou.

La premsa de proximitat és tan important per als seus veïns com per als seus visitants i, per tant, resulta decisiva per a la fabricació del relat, no només quan van mal dades sinó també en moments de plenitud —posem per cas que parlem d'una gran diada castellera—. Aquest vigor de la premsa comarcal s'ha fet palesa durant el 40è aniversari a partir de l'exposició itinerant iniciada el 2021. El rigor i la professionalitat han de ser innegociables un cop s'ha assumit la seva vocació de servei i el vincle amb Catalunya. No només ha fet del català la seva llengua, sinó que ha contribuït al seu coneixement a través de conferències com la de la lingüista Carme Junyent. Ara que, dissortadament, ja no hi és, convé recordar aquell extraordinari discurs seu a peu dret, sense power point, que va hipnotitzar la gent a l'acte de l'ACPC.

La cura de la llengua és tan important com fer la feina ben feta per arribar com cal a la gent. La publicació editada a cada poble o comarca hauria

de ser un bé com el pa de cada dia, un aliment indispensable si voleu, i al mateix temps, la millor guia i promoció per al que està de pas. I això vol dir invertir en tecnologia, en formació i en periodistes, tenir una redacció ambiciosa, i per tant procurar que l'empresa estigui sanejada i sigui com més independent, millor.

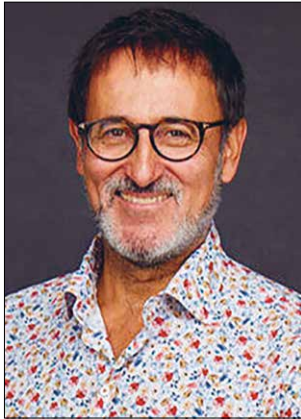
Ha de ser un bon lloc per aprendre l'ofici, saber quina és la seva essència, i hauria de funcionar també com a taller de redacció per als estudiants de grau i per als dels màsters o postgraus. Fins i tot als procedents d'altres disciplines professionals que volen saber la manera de divulgar els seus coneixements. La col·laboració entre les facultats i les redaccions es fa necessària en un moment en què el periodisme necessita recuperar la credibilitat perduda. Cada vegada són més els que no s'informen a través dels mitjans de comunicació convencional.

La premsa comarcal, de totes maneres, té una sèrie de particularitats que la fan més necessària i imprescindible, precisament també perquè sovint és ignorada pels mitjans generalistes que ja no inverteixen en corresponsals.

L'objectiu és saber trobar el to per explicar les coses i distingir entre propaganda i periodisme, sense oblidar mai, en qualsevol cas, el que ens recordava sovint Antonio Franco: “Han de saber que nosaltres estem aquí per vigilar-los”. Nosaltres som els periodistes i als que vigilem són aquells que amaguen o no volen que es parli del que és notícia.

La premsa comarcal és una escola per entendre què és la veritat a mida i la manera com s'aprèn a combatre-la.

Així és que per molts anys.

XAVIER GRASET I FORASTÉ

Periodista

Director del Més 324 de TV3

Premsa comarcal: Un fenomen viu, dinàmic i canviant

Soc fill de la premsa comarcal. Sempre ho he dit, encara que també em podeu dir que en algun moment he mort el pare, com s'afanyava a reflexionar Kafka. Bé, més que matar-lo, hi va haver un moment que me'n vaig anar de casa, tot i que no he trencat mai els vincles del tot, i és més, m'he seguit implicant i col·laborant, també ara, en projectes de comunicació local i comarcal.

Aquest fill s'ha fet gran, i el pare es va adaptant als nous temps, que sempre són canviant, tot i que hi ha qüestions essencials i que donen sentit a la seva existència que no han canviat.

Vaig ser en la fundació d'una revista, que ja és història: El Pont de Fusta, de Vila-seca i Salou, que es va deixar de publicar fa una pila d'anys, que es va veure superada per la transformació que suposava haver de deixar el voluntarisme i passar a una certa professionalització, si es volia anar a

més. I enfront la incapacitat davant del repte, es va acabar. Ja hi ha altres projectes que fan la seva feina en el mateix àmbit territorial. Va ser gràcies a El Pont de Fusta, que vaig ser membre de la Junta de l'ACPC, que em va donar la responsabilitat de ser comptador, que no tresorer, sobretot de poder assistir en aquell temps d'arrencada, a aquella empenta i impuls del sector i fenomen.

Perquè sí, som davant d'un fenomen, quan parlem de premsa comarcal. Un fenomen viu, dinàmic i canviant, que s'ha hagut d'anar adaptant a les noves tecnologies que ens superen i desborden: internet, xarxes, intel·ligència artificial, etc.

En el mapa històric de la premsa comarcal de revistes se n'han creat de noves, més que no se n'han tancat, i jo mateix he col·laborat en un altre mensual: la Revista de Reus NW. I amb ambicions diferents. La de Reus tenia —i també he de parlar

en passat— un plantejament i un equip professional. La de Vila-seca tenia un equip voluntarista, fet amb vocació i dedicació d'un equip que hi ha deixat hores, esforços, son i diners.

També és veritat que al tancar El Pont de Fusta hi va haver d'altres publicacions que o bé ja existien com La Vila, o el Més Tarragona, que van reforçar les seves edicions. Això vol dir que la població, la massa crítica, el comerç, la indústria, el turisme, hi són. I si el mitjà no tira endavant, és un problema de plantejament i d'ambició.

Una revista que neix sent gratuïta, que passa després a ser de pagament, que viu de subscriptors, que es van morint, i no se'n fan de nous, sembla clar que pot acabar tenint les hores comptades. Que neix també amb una càrrega de crítica contra el poder local, percentualment més alta que la mateixa informació, té un públic segmentat, no arriba a tothom. Si hi afegim que el pas al web no s'ha fet com s'hauria d'haver fet, i que molta de tota la gent que fa la revista és la mateixa que participa en el grup de teatre, els diables, els castells, els gegants... o en tantes altres associacions... Si poseu un mirall a tots aquests mals tindreu els fonaments perquè les coses s'adrecin, que vagin bé, encara que no només amb això van bé.

Però anem a allò que ens fa diferents dels mitjans de comunicació generals, o generalistes, és una característica que no té ningú més i que no tindrà mai ningú més: el nostre tret genuí. O que, en tot cas, no tindrà mai ningú, ni més ni en la mateixa proporció. I en tot cas, afectada pels mateixos mals o realitats que la premsa generalista o d'àmbits i de difusió general. L'impacte de les xarxes socials i similars també trenquen el patrimoni de la difusió. Però justament aquest altre element

que, sense abandonar el paper que ha tingut, és el que ha fet que molts mitjans segueixin tenint sentit.

Hem creuat crisis de tota mena i condició; ara som davant d'un canvi d'època, una revolució que ha subvertit jerarquies socials, econòmiques i polítiques, amb nous agents, classes, països, poders o mitjans, mentre que van desapareixent els vells agents, que han entrat en decadència. El periodisme tal com l'hem entès fins avui seria un d'aquests. Quins canvis no hem vist en el model i els grans grups periodístics!

Juan Luis Cebrián, quan era director d'El País, va dir en una entrevista el 2012 que els periodistes som zombis. Ja ens hem mort, però com a bons zombis ens neguem a acceptar que ho estiguem. És clar que el senyor Cebrián es va quedar una indemnització de 12 milions d'euros mentre el seu diari transformava en zombis de debò sense feina una pila llarga de periodistes.

Zombis o no, agafem-nos al que deia fa un cert temps Jeffrey C. Alexander, sociòleg dels mitjans de comunicació: "Els diaris continuen sent rendibles, però només en la mesura que generen per al lector el valor que no li dona la informació gratuïta d'internet, on trobem les notícies sovint sense elaborar i a tota hora".

Això ara ha anat canviant, també tímidament, perquè el procés de pagament a la xarxa ens costa en excés. Què fa que paguem per accedir a plataformes de televisió en streaming, i per contra, costi tant que vulguem pagar per l'accés a la informació? La gent se subscriu a un diari de paper i no tant a un de digital?

Potser la premsa local i comarcal no ho viu tan directament. Però és clar que les empreses

de comunicació local, en el seu moment, també han ajustat plantilles i retribucions seguint l'eficiència que els salvi. És clar que tot s'ha capgirat com un mitjà a l'espera del que suposarà la intel·ligència artificial.

En el cas de la premsa comarcal, per a mi hi ha encara un altre element diferenciador, que el fa un fenomen singular, un fet diferencial, i és el retorn a la societat d'allò que ens ha donat. Aquesta implicació en la vida de ciutat, en la vida del poble, a més de la cohesió social, de destacar quins són els personatges de cada poble, els històrics i els del present.

I de la mateixa manera que abans quan nevava els veïns d'un carrer es posaven a treure neu, i no es queixaven que no els arribessin els equips llivaneus, amb la premsa comarcal hi ha molta gent que no es pot esperar que arribi l'ajuda exterior. Que toca moure's, que toca assumir feines que sovint no són les estrictament periodístiques, però que t'ajuden a entendre tot el procés de producció d'aquell contingut. Per això és important també aquesta altra funció d'aquesta gran escola de periodistes que és la premsa local i comarcal.

Enhorabona pels 40 anys de vertigen i els que vindran. Preparem-nos, que està tot per descobrir.

IU FORN I PIQUER

Periodista. Director de l'ACN

Som la premsa de casa

Tothom té un lloc que considera casa seva. Aquell indret on ja eren els nostres avantpassats des de set generacions enrere o un racó de món on vam ser només de pas, però hi vam viure amb una intensitat tal que va marcar la nostra vida. Necessitem ser d'un lloc, pertànyer. Ens calen unes arrels a partir de les quals construir l'edifici del nostre ser. I d'això en diem "casa". "Casa" és l'orgull de pronunciar un nom que pots assenyalar en un mapa. "Torna a casa, torna... per Nadal", diu una ensucrada cançó pensada per fer-nos venir nostàlgia, però sobretot ganes de consumir torró. Concretament el de la marca que s'anuncia. Perquè, desenganyem-nos, l'objectiu és vendre torró.

Amb la informació passa igual. És clar que és important saber que no-sé-quin complicat moviment geoestratègic hi ha hagut a l'altra punta del món, que aquí farà pujar el preu del litre d'oli o el

de la benzina. Però poca cosa podrem fer per evitar-ho. Ho veurem passar per davant del nostre nassos com qui veu passar els ciclistes d'una cursa, pagarem el sobrepreu decretat, ens recordarem de tots els familiars dels que sempre troben una excusa per aplicar un sobrepreu i, au, tal dia fotrà un any.

En canvi, l'augment del preu del litre d'oli o del de la benzina sí que afecten a "casa". El transportista que cada cop paga més i cobra menys, la família a qui li caldrà un ajut per pagar el tiquet del supermercat, la persona de l'ajuntament corresponent que haurà de gratar d'alguna partida per poder pagar aquest tiquet, els del bar de la cantonada que hauran d'apujar preus per treure's el jornal, l'avi que socialitza al bar de la cantonada i veu com la pensió no puja amb la mateixa intensitat que el preu del tallat que li permet ser feliç a cop de manilla...

Per això és tan important saber què passa a “casa”. Perquè el que passa a “casa” ja no és veure passar la volta ciclista en quinze segons sinó tenir la bicicleta aparcada al menjador i saber que qui pedala és la nostra veïna o el pare de l’amiga de classe del nostre fill. És aterrar al sofà on fem la migdiada, allò tan gran que se’ns escapa. És l’univers infinit i inabastable tapat amb la nostra manteta. La realitat amb nom i cognoms. Posar-li cara a la impersonalitat del que és global.

Que l’Associació Catalana de Premsa Comarcal celebri els seus primers 40 anys de vida és una gran notícia, sí, però encara ho és més haver-li acostat a milers de persones el que era “casa” seva. Ser-hi sempre per informar-nos del nostre dia a dia amb una normalitat absoluta. Perquè la premsa de proximitat ens acompanya amb tanta naturalitat que, sovint, no valorem la feina que fa. De tan normal i nostra que és no li sabem veure la complexitat i l’esforç que implica. Injust? Molt! Però sap allò de “ningú és profeta a la seva terra”, doncs és això.

Llarga vida a l’ACPC i llarga vida als mitjans de proximitat, gràcies als quals sempre podrem tornar a “casa”.

ENRIC MARÍN I OTTO

*Degà de la Facultat de
Ciències de la Comunicació. UAB*

Té futur la premsa comarcal?

Ja avanço que la resposta a aquesta pregunta és un sí rotund, convençut. Ara bé, en què es basa aquesta convicció rotunda? És l'expressió d'un exercici de voluntarisme o respon a una interpretació fonamentada? És, clarament, el resultat d'una interpretació històrica del paper de la comunicació de proximitat en la formació de la identitat nacional catalana moderna. Una interpretació en la qual dialoguen el passat, el present i el futur i es té en consideració la conducta de les classes socials en les seves relacions amb el poder polític, el poder econòmic i el poder cultural.

Podríem anar més enrere, però fixarem l'atenció en el darrer segle i mig. Entre l'Exposició Universal del 1888 l'inici de la Guerra Civil, Catalunya viu intenses transformacions econòmiques, urbanístiques, demogràfiques i polítiques que impulsen una cultura i comunicació de masses connectada

als corrents de modernitat europeus i nord-americans. Barcelona va fer de nexa peninsular amb Europa. Un espai d'innovació comunicativa: del periodisme al cinema, i de la radiodifusió als primers assajos tècnics de la televisió.

Però tot aquest procés modernitzador es va fer en un context marcat per cinc factors de caràcter estructural: a) un model de capitalisme industrial poc regulat basat en l'explotació intensiva de la força de treball; b) una estructura social molt polaritzada; c) forta autoorganització de les classes populars; d) un sistema de democràcia parlamentària imperfecte i inestable i e) manca d'estat propi. Amb aquest context socioeconòmic i sense la protecció d'estructures d'autogovern, no ens ha d'estranyar que la cultura i la comunicació de masses es desenvolupés, bàsicament, en castellà.

Particularment, la premsa burgesa de masses va funcionar de manera preferent en castellà. Però la premsa menestral, la premsa de proximitat local i comarcal i la premsa satírica van actuar com a contrapès. Un contrapès que va permetre, arribat el cicle republicà dels anys 30, que la comunicació en català pogués fer un formidable salt endavant. I quan la dictadura franquista va tallar de soca-rel tota expressió de catalanitat literària, va ser, novament, la premsa de proximitat local i comarcal la que tímidament va mostrar brots de catalanitat des de finals dels anys 50.

Periodisme en crisi... Quina crisi?

És freqüent referir-se a la quarta revolució industrial (indústria intel·ligent o ciberindústria del futur) per a identificar les noves formes d'entendre i d'organitzar els mitjans de producció. Particularment, prefereixo referir-me a una nova fase de la revolució de les comunicacions impulsada per la informatització i la digitalització. Un canvi que va prendre forma definitiva a finals del segle passat i que representa un veritable canvi d'època, més que una època de canvis. En clau tecnològica, aquesta nova fase s'identifica amb conceptes com ara "la internet de les coses", els "sistemes ciberfísics", "indústria 4.0" o "intel·ligència artificial". Efectivament, assistim a una nova etapa de la "societat informacional". Una fase en la qual l'ús intensiu d'internet i les tecnologies de la informació i la comunicació haurien de permetre que les lògiques industrials i els sistemes de producció estiguessin més ben comunicats entre si, i amb els

mercats d'oferta i demanda. Una fase en la qual es fa més complex l'esquema de les relacions socials en un context de pèrdua de legitimitat d'algunes formes tradicionals d'acció política... I en aquest escenari de mutació social, la cultura, la comunicació i la gestió de la informació esdevenen la principal matèria primera de l'economia i la política. Però, en contrapartida, el model de negoci del "periodisme tradicional" sembla haver entrat en una crisi sistèmica. De quina crisi parlem?

En l'ordre comunicatiu i informatiu emergent els fluxos cada vegada són menys verticals. La producció més socialitzada. Aquest fet ha alimentat la falsa il·lusió que la informació periodística pot ser gratuïta. La combinació d'aquest miratge, l'impacte de la crisi econòmica dels darrers anys i la mutació del mercat publicitari han generat una mena de tempesta perfecta. Una tempesta en la qual els canvis d'hàbits dels lectors i l'aprimament dels ingressos publicitaris de la premsa han provocat una dramàtica crisi del model de negoci. Aquí i a la resta del món.

Davant d'aquest panorama, hi ha qui augura una crisi definitiva del periodisme. Crec, però, que és més ajustat parlar d'una crisi d'adaptació i creixement. Però quina mena d'adaptació cal? Al meu entendre, aquella que permeti moure's en un món en el qual han fet fallida les velles jerarquies de l'ordre informatiu, i en el qual la creixent complexitat social fa que la saturació informativa erioni les bases del coneixement crític. Per sortir del caos generat per la confusió entre informació i entreteniment, la distinció entre informació, interpretació i opinió cada cop serà més estratègica. I la informació rigorosa i contrastada, més valuosa.

Un valor que té un preu. Òbviament, la bona informació no pot ser gratuïta.

Per això mateix, des del punt de vista de la cultura periodista emergent, els tres conceptes claus ja són investigació, especialització i proximitat. I si ho enfoquem des del punt de vista de les estratègies empresarials, el periodisme emergent està marcat per la transversalitat multimèdia. Investigació, especialització i proximitat són les característiques d'un periodisme que necessita reforçar la seva funció pública en un context de mundialització cultural i sobreabundància informativa, de crisi de la democràcia representativa i de necessitat d'apoderament de la ciutadania. Davant d'una "privatització" de les comunicacions globals en mans d'un restringit oligopoli, la comunicació de proximitat apareix com un contrapoder identitari i democràtic. Un contrapoder que només es pot muscular sobre la base d'un nou pacte entre el periodisme, la ciutadania i els poders públics democràtics.

Precisament, una de les paradoxes de la globalització és l'emergència de les dinàmiques locals en un món d'interdependències. Per això mateix, la informació de proximitat de qualitat i la comunicació en xarxa estan esdevenint la base indispensable d'una cultura democràtica amenaçada que necessita recrear-se constantment. I, també per això mateix, una Catalunya que es vulgui governar sense tuteles anacròniques necessitarà repensar i reforçar les polítiques públiques en el camp de la cultura, la comunicació i la informació.

La qüestió no és saber si la comunicació i el periodisme de proximitat tenen futur. La qüestió és que una comunicació de proximitat renovada

i robusta és imprescindible per a recrear un ecosistema cultural i comunicatiu català en el qual el periodisme de proximitat ha estat històricament una columna bàsica. Una columna que permet la trobada entre democràcia, comunicació i identitat cultural.

ANTONI CAÑETE I MARTOS

President de Pimec

Premsa local; la realitat dels territoris

La premsa local i comarcal juga un paper fonamental a l'hora d'apropar-nos als diferents territoris, tot explicant-nos la seva realitat a través de notícies d'actualitat i d'altres peces periodístiques.

Aquests mitjans de comunicació fan d'altaveu de les diverses realitats, les quals ens permeten, a entitats com Pimec, complementar la nostra tasca, quan —a través de les empreses del territori— obtenim el context i la informació per poder impulsar mesures i eines que ajudin a introduir millores en els àmbits social i econòmic.

Com a agent català més representatiu que defensa els interessos de les pimes i de les persones autònomes (i que les representa), valorem que aquests canals donin veu al teixit productiu d'arreu conformat majoritàriament per micro, petites i mitjanes empreses, i que permetin donar a conèixer les seves necessitats i els seus reptes de futur.

D'altra banda, vull posar en valor les peces d'anàlisi de l'actualitat, les quals aporten valor afegit per mitjà de continguts de qualitat i objectius.

I és que aquest tipus de premsa va més enllà de la tasca que fan les grans capçaleres, ja que a banda de les notícies més destacades d'àmbit nacional i mundial, també fa difusió de les informacions locals que dibuixen el nostre panorama. I ho fa amb notícies bones i, malauradament, també de dolentes, però sempre caracteritzades per un treball periodístic de rigor i contrastat que mai hem de perdre de vista en un exercici de responsabilitat per la importància del rol dels mitjans de comunicació en l'opinió pública de la nostra societat.

Personalment, m'agraden sobretot les notícies que incorporen les versions dels testimonis, com —per exemple— casos d'èxit empresarial. Crec que aquestes peces sempre són interessants i ens

ajuden a fer-nos una idea més aproximada del que volen les persones, els temes que els preocupen, les seves reclamacions... També m'agraden els articles d'anàlisi que incorporen dades destacades amb gràfics i xifres, sempre de fonts oficials. Tots aquests inputs, nosaltres els fem servir per dissenyar accions en l'àmbit empresarial i econòmic, ja que són els petits comerços locals de proximitat, les nostres pimes, els nostres emprenedors, els polígons de les nostres àrees industrials, etc. els qui hem de servir.

En aquest sentit, agraim tota aquesta informació, perquè ens és de gran utilitat i ens aporta, com comentava a l'inici del meu article, la possibilitat de conèixer les diferents realitats de les nostres empreses, de diverses mides, sectors i territoris.

Per tot això, vull aprofitar aquestes línies per felicitar l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) en el seu quarantè aniversari i agrair la seva tasca, així com la dedicació i professionalitat dels periodistes que conformen els equips d'aquests mitjans de comunicació.

CARLES PONT I SORRIBES

*Degà de la Facultat de Comunicació
de la Universitat Pompeu Fabra*

El model més singular del periodisme català

La premsa comarcal és el model més genuí del nostre periodisme. És a dir, és la modalitat de premsa local pròpia de Catalunya. El terme *premsa comarcal* ens permet categoritzar aquest tipus de periòdics, digitals, ràdios i televisions, diferenciant-los dels mitjans de Barcelona, considerats d'abast nacional. Els mitjans de comunicació que tenen una difusió reduïda en un territori concret que pot ser local, comarcal o de més d'una comarca, hom també els anomena premsa de proximitat o premsa local, per bé que a Catalunya tradicionalment se l'ha conegut com a premsa comarcal. I el conjunt de mitjans de comunicació comarcals d'informació general, una gran part, es troben vinculats des de fa 40 anys a l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC). Quatre dècades d'una entitat que agrupa un conjunt de publicacions que van ser fonamentals a finals dels anys

setanta i, sobretot, els anys vuitanta del segle XX. Aquests mitjans de comunicació van contribuir enormement a la recuperació lingüística, però també social, política i cultural de Catalunya després de la dictadura. La premsa del postfranquisme en català va néixer majoritàriament fora de Barcelona, a comarques.

Des del 1982, any en què es funda l'ACPC, i fins a dia d'avui, el sector ha experimentat una forta consolidació territorial. Un aferment, caracteritzat per l'ús majoritari del català, per un fort increment del nombre de diaris, periòdics, ràdios, televisions i publicacions digitals, i per l'adaptació als canvis del mercat comunicatiu.

Escola de professionals

Prenent com a referència el que el professor Josep Gifreu va denominar "l'Espai Català de Co-

municació”, cal dir que la premsa local i comarcal ha esdevingut, des de la Transició, un dels actors més destacats en la configuració d'aquest ecosistema propi. Els mitjans comarcals, especialment els escrits, han estat un element central per a la consolidació del català com a llengua vehicular i han ajudat a normalitzar-ne l'ús escrit i llegit.

Per altra part, la premsa comarcal ha estat una gran escola de periodistes. Els mitjans comarcals han format molts dels informadors del país, alguns dels quals han fet el salt als mitjans nacionals. La premsa comarcal ha permès dignificar l'ofici de periodista, professionalitzar-lo i dotar-lo de sentit, més enllà de les grans ciutats del país. Avui hi ha informadors a bona part del territori, des del Pirineu fins a l'Ebre. El coneixement de l'àmbit geogràfic, la proximitat amb les fonts d'informació i el rigor en el seu exercici professional han permès que el periodisme que avui es fa arreu del territori no desmereixi qualitativament enfront del que es pot fer en ciutats grans.

Un futur amb més reptes

La digitalització i les noves plataformes de distribució han comportat un canvi en la producció i en el consum de la informació per part dels ciutadans. Tanmateix, els mitjans de comunicació, també els comarcals, han de diversificar la seva oferta. Avui els ciutadans consumeixen informació a través de múltiples plataformes, ho fan a tothora i poques vegades estan disposats a pagar per la informació. Amb aquest perfil de consumidor els mitjans locals han de reinventar-se i trobar nous models de negoci. La majoria han optat per aportar molt contingut informatiu a través de les plataformes digitals. Altres han diversificat l'ofe-

ta i també han incorporat cadenes comarcals de televisió i de ràdio. Per tant, tot apunta que per afrontar el futur els mitjans comarcals hauran de ser multiplataforma, on tots els llenguatges (imatge, veu i text) formaran un tot i es distribuïran per totes les finestres possibles.

Hi ha països on els únics mitjans de comunicació que mantenen el vigor són els locals, múltiples estudis ho confirmen. Ara bé, els nous reptes com la intel·ligència artificial (IA), la sostenibilitat econòmica, o el necessari combat contra la proliferació de la desinformació, dibuixen ombres en el futur de tots els mitjans de comunicació, també dels comarcals.

Les incerteses que afronta el periodisme són majúscules, però sense un ecosistema de mitjans potent, sa i equilibrat territorialment, la democràcia flaqueja. I, per tant, les societats més avançades del món necessitaran preservar els seus mitjans de comunicació. A Catalunya, els mitjans comarcals i les associacions que els agrupen són fonamentals perquè aquest espai comunicatiu no es desdibuïxi. L'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) és transcendental per continuar treballant en la defensa d'un model d'èxit que ha singularitzat Catalunya al món. Moltes felicitats i per molts anys més!

JOAN SABATÉ I SALAZAR

*Professor del grau de Periodisme i Comunicació Corporativa
a la Facultat de Comunicació i Relacions Internacionals Blanquerna - URL*

Premsa comarcal, quaranta anys d'escola pràctica de periodisme de qualitat en català

Els quatre principals objectius de l'Associació Catalana de Premsa Comarcal (ACPC) són, com queda descrit a la seva pàgina web, defensar els interessos dels seus associats i del conjunt de la premsa comarcal i local, promoure iniciatives en el seu benefici, fomentar la seva presència pública i conjunta, i crear serveis i infraestructures de suport. Tanmateix, si considerem només aquests grans objectius potser similars als d'associacions empresarials d'altres sectors, estaríem perdent de vista el valor que l'ACPC ha aportat al conjunt del nostre país.

L'ACPC és l'associació degana de la premsa de proximitat i, amb més de cent cinquanta publicacions, ha fet notar la seva veu en un sector molt condicionat pel punt de vista dels grans mitjans,

sovint allunyats d'una realitat territorial estranya per als seus models de negoci. Una de les dificultats que han viscut els mitjans locals i comarcals per garantir l'entrada de la inversió publicitària dels grans anunciants és, entre d'altres, la seva pràctica inexistència en els sistemes de mesurament d'audiències dissenyats amb una perspectiva de mercat estatal. L'ACPC sempre ha estat una font de creativitat i passió per salvar aquesta situació de desavantatge amb el disseny d'estratègies comercials per a visibilitzar el valor econòmic de la informació de proximitat que fossin atractives per als grans anunciants. També ha estat pionera en noves formes de distribució de continguts de pagament que possessin en valor la diversitat de les seves capçaleres i arribessin millor als seus lectors.

Aquesta feina ingent ha permès que l'impacte de l'ACPC tingués un abast que ha anat més enllà de les seves obligacions amb els associats. A més de la legítima defensa dels seus interessos empresarials, l'associació ha estat imprescindible en tres aspectes estratègics per al nostre país: la presència del català als mitjans de comunicació escrits, la defensa del periodisme de qualitat i la formació pràctica dels joves periodistes.

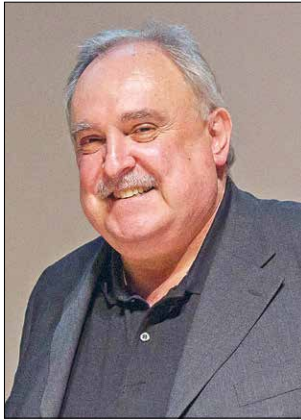
Aquests darrers anys s'ha destacat la importància de l'audiovisual en català per a la recuperació de la llengua en els mitjans de comunicació. El retorn dels continguts infantils i juvenils de forma estable als canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuels o la presència del català a les plataformes digitals ha situat al centre de l'atenció política els continguts audiovisuals en català com a element clau en la tasca de construcció de l'espai català de comunicació i cultura. Aquest nou impuls a l'audiovisual en català —imprescindible, d'altra banda— és cridaner i espectacular, tal com és característic de la presentació, format i penetració d'aquest tipus de contingut. Tanmateix, la premsa de proximitat ha estat des de sempre la pluja fina de la comunicació i la cultura en català. En aquest sentit, l'esforç dinamitzador de l'ACPC en els seus quaranta anys d'existència ha contribuït de forma determinant a la presència diària del català en els mitjans de comunicació escrits.

També, gràcies al seu lideratge i acompanyament, els seus associats han disposat de les eines necessàries per a afrontar les diferents crisis econòmiques, locals i globals, que han sacsejat la indústria de la comunicació i la cultura. Crisis de diferent origen i impacte que a més (en el cas del periodisme) s'han succeït en un moment d'adaptació del

model de negoci de pagament com a conseqüència de la transformació digital. L'associació hi ha donat resposta amb una aposta clara pel periodisme de qualitat, on la proximitat als fets incrementa exponencialment el seu valor afegit tradicional, en un entorn desdibuixat per les notícies falses i la sospita de la creació d'informació fictícia amb el suport de les tecnologies de la intel·ligència artificial.

Aquests són uns canvis que ja ningú dubta que són la nova normalitat dels mitjans de comunicació. Sovint associada a situacions conjunturals, la incertesa s'ha convertit paradoxalment en una situació estable on la formació permanent és estratègica. I, a més de la formació als seus associats, l'ACPC ha estat l'escola pràctica, fornada rere fornada, de joves periodistes. La col·laboració entre l'associació i les universitats ha estat fonamental en l'entrada de nous professionals als mitjans de comunicació de proximitat i també ha servit per preparar la seva incorporació a d'altres mitjans del sector. Segurament el fet més rellevant dels darrers anys, tanmateix, ha estat que la incorporació als mitjans escrits de proximitat ja no és només percebuda com un lloc on agafar experiència per accedir a mitjans de més abast, sinó que és ja l'objectiu final de molts estudiants. La vinculació de l'associació a la formació universitària ha contribuït també en la legitimitat d'un periodisme que a vegades havia estat injustament menystingut.

L'ACPC ha acompanyat el nostre país des de la premsa de proximitat durant quaranta anys. Llengua, periodisme de qualitat i bressol de periodistes són el llegat d'aquesta etapa. Una història farcida de moltes històries que ha de mantenir-se per seguir entenent el país de forma plena.

JORDI GRAU

*Periodista. President de la demarcació de Girona
i vicedegà del Col·legi de Periodistes de Catalunya*

Hi ha futur

Es clou la celebració del quarantè aniversari de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, i ho fa en moments d'incertesa per als mitjans de comunicació de casa nostra, tots, encara que es posi especial èmfasi en la premsa de paper. Ha estat una celebració necessària, amb actes arreu del territori.

L'edició d'un llibre necessari, *Premsa Comarcal. La memòria de la vida quotidiana de Catalunya*, del professor Lluís Costa, i una exposició que ha voltat per les nostres comarques mostrant el que és i el que ha representat la premsa comarcal i local.

Aquesta premsa és un fenomen a bastament estudiat per l'Acadèmia. I Catalunya n'ha estat capdavantera abans de la República, durant la República, exercint de resistència durant la dictadura i especialment quan, amb la mort del dictador, vam entrar en allò que es va anomenar la Transició. Llavors, moltes capçaleres es van transformar i moltes

més van néixer per explicar una realitat propera que ens interessava i que no sabíem trobar en les grans capçaleres editades a Barcelona o a les capitals de província i que encara seguien sota el control del mitjans de comunicació de l'Estat.

Que la premsa comarcal i local ha funcionat ens ho mostra el nombre de mitjans escrits en paper o en format digital que agrupa l'ACPC. Per què? Doncs perquè el que ara s'anomenen mitjans de proximitat van saber explicar a la gent allò que passava al costat de casa. I ho van fer amb tot el rigor, perquè precisament la informació local ha de ser la més rigorosa, ja que no es pot enganyar la gent amb allò que coneix de primera mà.

I ho van fer en català perquè la normalització de la llengua als mitjans de casa nostra després de la dictadura no hauria estat la mateixa sense els mitjans locals o comarcals que en van fer bandera.

Per tant, ja són dues les qüestions fonamentals que han realitzat els mitjans locals: informar d'allò que passa prop de casa i fer-ho en la llengua del país.

I hem de continuar fent-ho perquè la informació que interessa a la gent que segueix els nostres mitjans no la trobarà en els grans mitjans generalistes i cada vegada és més complicat que pugui fer-ho en català. Tot i que sempre s'ha acusat la premsa escrita i pensada en català d'estar subvencionada, els qui treballen o han treballat als mitjans de proximitat saben que no és així ni de bon tros. I menys en relació amb els grans mitjans estatals i les ajudes que els arriben des del govern de l'Estat. Aquí, a casa nostra, n'hi ha hagut, d'ajudes, necessàries, però sempre insuficients. De fet, moltes vegades sembla que qui hauria d'estar més interessat en la subsistència dels mitjans propers i catalans prefeixi jugar altres cartes relegant la llengua i la informació de proximitat.

L'accés generalitzat al món tecnològic i la digitalització semblava que havia de ser un avantatge per als ciutadans, però cada vegada més les dades mostren que no és així. Els nostres nens i joves estan pendants contínuament dels dispositius electrònics i tenen accés a tot i alhora estan cada vegada estan menys informats. Fa poc, el 74% dels professors van reconèixer percebre com els seus alumnes estan cada vegada més desinformats. No llegeixen diaris, ni en paper ni digitals, no escolten les notícies a la ràdio i els telenotícies no formen part del seu consum diari perquè ja no miren la televisió. O no la miren com ho fèiem els que ja tenim una edat. Es consideren informats perquè segueixen influencers o estan enganxats a les noves xarxes. Però no estan ben informats, i aquest és un problema que cal corregir d'arrel.

La solució és el periodisme: explicar les coses que passen i fer-ho amb honestedat i analitzar-les i explicar per què passen, des de la perspectiva que calgui però sense enganyar el receptor. Per això cal que qui ens llegeixi sàpiga qui som i què pensem. I que tingui la certesa que fem periodisme, expliquem fets certs i els analitzem i en donem opinió.

Hem de ser molt crítics amb el que passa ara mateix amb el nostre ofici. Els clics i els likes s'utilitzen per guanyar notorietat i audiència en l'actual context de digitalització de la informació. Això amaga pràctiques que hauríem de rebutjar, com els pescaclics. Aquest és un repte que els mitjans de comunicació hem d'entomar. La nostra supervivència, en un context en què la premsa local i comarcal és la que aguanta més bé les grans caigudes que s'experimenten al sector, passa per continuar oferint informació fiable i opinió ben sustentada, i fent que la ciutadania recobri la confiança en el conjunt dels mitjans. I denunciant aquesta tècnica de captació d'atenció contrària als principis deontològics de la professió.

Hem de lluitar contra el desinterès i la desconfiança dels lectors. Contra les fake news. Hem de tornar a prestigiar la nostra feina per fer entendre que el periodisme l'han de fer els periodistes. I això ja ho hem de fer des dels mitjans de proximitat, els més propers, perquè si una cosa diuen les enquestes és que mentre hi ha gent que evita informacions polítiques, de guerra o sobre la crisi climàtica, el que més interès li genera és la informació local. I aquesta és la que feu vosaltres, amb rigor, amb professionalitat. Hi ha futur. Llarga vida a la premsa local i comarcal!

LLUÍS COSTA

*Professor titular de Comunicació
de la Universitat de Girona*

Som la premsa de casa

La influència dels mitjans de comunicació en la ciutadania és una realitat prou coneguda, al llarg de la història, pel poder. No en va, i conscient de la progressió dels mitjans que li discutien l'hegemonia, els diferents governs europeus dels segles XVI, XVII i XVIII es caracteritzaran per una actitud defensiva. És lògic, doncs, que possessin un zel tan extraordinari en el control de la informació i de la literatura impresa, per la seva qualitat de mitjans transmissors d'informació i d'ideologia que podia esdevenir conflictiva amb la veritat establerta. Davant aquest desafiament, el poder va crear un eficaç aparell ideològic informatiu-cultural que va tenir quatre modus operandi fonamentals:

1) Sistema de concessió de permisos d'imprimir, només a impressors de la seva confiança absoluta; 2) Sistema de "llicències individuals" pel qual només s'autoritzava la publicació d'una obra,

amb el vistiplau de l'autoritat estatal i religiosa (naixement de la censura prèvia); 3) Aplicació de lleis punitives contra els que s'apartaven del "proteccionisme" mental d'aquests dos sistemes preventius; 4) Creació dels seus propis aparells de difusió de notícies i de missatges culturals.

En definitiva, la premsa estava sotmesa al sistema de privilegi i de l'autorització prèvia. En el cas de França, els privilegis dels periòdics nacionals impedièren l'existència de periòdics a províncies. La Gazette o el Mercure, apareguts al segle XVII, ho aprofitaven i feien edicions locals. En la segona meitat del segle XVIII els privilegis es van relaxar i van començar a sovintejar publicacions d'anuncis publicitaris, que a vegades inserien algunes seccions d'informacions locals o literàries.

Catalunya, que tindrà el seu signe d'identitat en el món de la comunicació en el fenomen de la

premsa comarcal i local, troba un clar precedent en la premsa departamental francesa, però fa un pas més i construeix, a partir del darrer quart del segle XIX, un model periodístic que prioritza els interessos informatius de proximitat i que s'estendrà per tot el territori català.

Si bé no podem considerar que aquesta premsa comarcal catalana representés un contrapoder al sistema comunicatiu establert, sí que mostrà, des dels seus orígens, una notable capacitat per cohesionar el teixit social i ciutadà del país.

Malgrat les dificultats i els inconvenients provocats per períodes històrics complicats, on la repressió i el control periodístic s'ha exercit sense contemplacions, com ara durant la dictadura franquista, la premsa comarcal i local ha subsistit, alimentada per la necessitat que els ciutadans tenen de disposar del coneixement del seu entorn més immediat. I arribà aquell mes de maig de 1981, i l'organització del I Congrés de Premsa Comarcal, celebrat a Canyamars, i sorgia l'ACPC. Era el resultat d'una estratègia de la premsa comarcal que tenia per objectiu posar en evidència la seva potència col·lectiva i la seva pretensió per obtenir el reconeixement de les institucions públiques i privades.

Han passat més de 40 anys i l'ACPC ha demostrat la grandesa d'aquest sector de la comunicació. Durant aquestes quatre dècades l'ACPC ha esdevingut un pal de paller imprescindible per a l'univers de la premsa comarcal i local: ha organitzat congressos, ha estat permanentment al servei dels actors d'aquest món i ha mirat, i això és molt important, la pedrera, o sigui els joves.

L'any 2006 l'ACPC organitzava, també a Canyamars, la primera Trobada de Joves Lectors

amb l'objectiu d'establir lligams entre els estudiants de periodisme dels Països Catalans i la premsa local i comarcal, i així incidir en un sector que tenia una doble característica: joves lectors i futurs professionals del periodisme. L'organització era compartida amb la Xarxa Vives d'Universitats, que convocava els estudiants dels darrers cursos de periodisme i els seus professors. Era la millor fórmula per fressar el futur, i l'escenari podríem considerar-lo simbòlic: Canyamars, l'indret on havia començat l'aventura de l'ACPC i on s'han fet les successives trobades.

Com expressaven els organitzadors, la proliferació de mitjans de proximitat, editats en diversos suports, exigia repensar les estratègies tradicionals per sobreviure i atreure nous lectors. Calia, doncs, parar atenció als més joves per aconseguir generar nous lectors de premsa i consolidar un nou model adaptat als nous temps. I es preguntaven: qui millor que els joves estudiants de periodisme, que un dia treballaran a la premsa escrita comarcal i local, i alguns d'ells tindran responsabilitats, per a forjar el model de premsa que pugui captar l'atenció dels joves?

Avaluar els resultats d'aquesta estratègia que proposa la imbricació de la joventut amb la premsa comarcal és complicat, sobretot si ens atenim a les circumstàncies conjunturals. La sostinguda crisi general, i especialment greu en el món de la comunicació, sorgida a partir, essencialment, de l'any 2008, la pandèmia de la covid, les dificultats d'adaptació del sector en un àmbit en permanent transformació tecnològica...

Amb tot, l'ACPC ha demostrat que hi ha un inequívoc camí a seguir. Aquests darrers mesos, l'ACPC s'ha fet present en moltes localitats per ce-

lebrar el seu 40è aniversari, s'han fet exposicions, xerrades i s'ha presentat el llibre *Premsa comarcal. La memòria de la vida quotidiana de Catalunya*, on procurarem interpretar el passat i el present del sector i de l'ACPC, per tal de poder fer una projecció de futur. S'ha fet evident, sens dubte, que aquests 40 anys de l'ACPC no han passat en va i que la història continua.

ANNA PUNSÍ

*Periodista i directora
de Continguts de True Crime Factory*

La mare de la informació

La primera vegada que vaig escriure un article a la premsa comarcal vaig trigar més de cinc hores. Era el meu primer escrit llarg per publicar i havia de ser perfecte. Vaig imprimir-lo, el vaig posar en un sobre i el vaig dur corrent al Setmanari de l'Alt Empordà. Era diumenge, ja cap al vespre, i la persiana del carrer estava tancada. A dins es veia una llum tènue però no vaig gosar trucar a la porta. Segur que els d'esports estaven fent feina i no volia molestar. Tenia 17 anys i tot just feia un mes que estudiava Periodisme a la Universitat Autònoma de Barcelona. Vaig passar el sobre amb l'article per sota la porta i vaig marxar amb una barreja d'il·lusió i nervis per si estaria ben escrit i per veure'l publicat. Aquell dimarts, a casa, tots vam esperar amb candeletes aquell primer article a tota plana sobre l'aplec del Manol de Vilafant, organitzat per l'associació d'Amics del Riu, que

aleshores començava a arrencar. Mirat amb la perspectiva del temps, va ser una temàtica fàcil de tractar. Soc de Vilafant i tenia la informació a l'abast. Però aquell dia vaig aprendre que era molt important ordenar les idees, escriure bé, respectar i tractar amb cura les declaracions que m'havien fet els participants, i sobretot vaig entendre que per explicar una bona història s'ha de ser al lloc on passen els fets, siguin lúdics i reivindicatius, com l'aplec, o sigui dramàtics, com molts dels successos que vaig cobrir més endavant.

La premsa local i comarcal és la mare de totes les publicacions, fins i tot de la informació internacional, perquè les notícies sempre passen a casa, a casa d'algú, sigui de l'Empordà o de la Xina, d'Ucraïna o de Palestina. I som capaços de desxifrar aquestes informacions perquè un periodista d'aquests indrets hi posa la càmera, la veu,

la cara o l'article perquè nosaltres ho entenguem, perquè hi posem el nostre context quotidià i mirem d'empatitzar amb aquestes persones i aquests territoris, encara que ens quedin a quilòmetres de distància.

He treballat a Barcelona durant 13 anys i he vist com sovint les capitals són el llombrícol del país. Les redaccions tenen més recursos, els fets passen molt a la vora i la repercussió és més gran. Però la centralització i les penoses retallades als mitjans estan tenint un efecte molt directe per a l'audiència: no hi ha varietat. Quasi tothom publica el mateix. De vegades hi ha informacions que es converteixen en virals, que aleshores es reproduïxen fins a l'infinit basant-se en una imatge, una declaració o qualsevol vídeo a les xarxes que no té cap mena de profunditat. I és en aquestes situacions que la premsa local i comarcal pot tenir un paper fonamental, el d'anar més enllà de l'impacte inicial i saber buscar què hi ha darrere d'aquells fets. Contrastar, recollir la informació, contextualitzar-la i informar amb profunditat i detall. Fixeu-vos que allò que ens passa a prop ens acostuma a generar més interès. Els successos, especialment, desperten ganes de saber més, qui hi està implicat, què i com ha passat... per si hi coneixem algú a qui hàgim d'ajudar, o fer costat, o simplement per xafarderia. I la premsa local i comarcal ha de ser el primer bastió d'aquesta informació, mantenint sempre el respecte, però estant a prop de l'audiència, que mereix informació de primera mà, contrastada i fiable.

Quan vaig anar a treballar a Barcelona em vaig adonar que per anar a trobar les possibles fonts o testimonis hi havia de quedar expressament. Quan em movia per Girona o per l'Alt Empordà,

em trobava els protagonistes al supermercat, a les portes de l'escola, pel carrer o fent un beure. Les converses sortien espontàniament i d'allà podia pescar informació que després em servia per contextualitzar les notícies o que em donava pistes per rascar i anar més enllà.

Un dels riscos que de vegades podem cometre des de la proximitat és ometre algunes preguntes als interlocutors o deixar de publicar alguna informació si danya la imatge o els interessos d'algú que coneixem. Però és justament en aquestes situacions quan el periodisme local ha de demostrar la seva independència, la seva professionalitat i la seva vàlua per publicar notícies contrastades i verídiques. El respecte professional es guanya precisament en aquestes situacions complicades i el nostre deure és amb la veritat, amb els lectors i l'audiència. I si actuem des de l'honestetat, sempre en sortirem més forts.

Gràcies a la premsa local i comarcal, que ens ha fet d'escola i de guia i que ha de continuar sent els remes de la informació més propera, la que més interessa, al cap i a la fi, perquè des de la proximitat i l'empatia podem obrir el focus i entendre el món.

XAVIER SANTESSASSES I BENET

*Corresponsal de la Segarra
i l'Urgell del Diari Segre des de 1989 fins avui*

El periodista de territori a Lleida en el darrer mig segle

Aquestes ratlles estan dedicades a fer una mirada retrospectiva dels periodistes de premsa que treballen al territori de Lleida. Proposo un àmbit històric concret que se situa des del darrer quart de segle XX fins a l'actualitat. L'objectiu principal és analitzar l'evolució dels periodisme deixant al marge la capital de la demarcació.

Vertebrar el territori

Els periodistes locals han fet una tasca important en l'evolució dels municipis de Lleida en el darrer quart del segle XX. D'una banda, s'ha passat de la figura del cronista local que, de forma puntual, solia enviar escrit o explicar per telèfon alguns fets rellevants del poble o la comarca a la figura del corresponsal remunerat. D'aquests segons, el primer va ser el periodista d'Agramunt Josep Bertran, l'any 1979. Bertran inaugurava i

dissenyava una nova manera de treballar com a periodista de territori en l'àmbit de dues comarques, l'Urgell i la Segarra. La seva tasca consistia a escriure articles i fer fotos per al diari. Talment, era un periodista desplaçat al territori.

Aquesta nova etapa ha estat important en la vertebració de les comarques. El periodista esdevé un referent, un especialista en el coneixement del territori. Així, cada alcalde i cada veí pot saber molt de la seva vila, però el periodista local coneix tot un territori amb la mirada al marge de les polítiques de campanar. La seva mirada té un espai propi, ja que està feta des del lloc on passen les coses i de forma simultània mentre passen. En certa manera, podem dir també que el periodista local ha estat un personatge polivalent.

Petits i grans mitjans

Al tombant de segle, el periodisme veu el flux de canvis més gran de tota la seva història, i un dels eixos el trobem en el periodisme local. Pel que fa als grans mitjans, observem una retallada de plantilles que sovint deixa orfes de periodistes els territoris allunyats de la metròpoli. En canvi, els mitjans petits es mantenen i, a més a més, permeten adaptacions tecnològiques mesurades sense provocar grans despeses. Així, els periodistes de mitjans petits van ser els primers a fer servir el correu electrònic i a adquirir les càmeres digitals. A Lleida, Josep Bertran va tenir la primera màquina fotogràfica digital el maig de 1998.

Per situar l'espai, direm que Lleida és la província menys poblada i amb menys densitat de població de Catalunya. És un territori format per moltes petites poblacions. Pensem, per exemple, que només la Segarra té 21 municipis i prop de 90 pobles habitats, alguns amb un únic veí, i 35 pobles tenen menys de 20 habitants. Aquest fet dona un relleu notori a la tasca del periodista. Sovint, és l'única manera que hi havia de mantenir-se informat. Si bé avui els sistemes de comunicació interactius han canviat les coses, a Lleida es continua mantenint el costum de comprar els mitjans locals i, per tant, sobreviu la figura del periodista local.

Hi ha treballs que parlen de forma exhaustiva dels mitjans existents. De les publicacions, de les ràdios, de les televisions, de les pàgines web. Però pocs han dedicat el seu espai a les persones que fan la feina en solitari al territori. El que vull destacar és el fet que són homes i dones que sovint es formen a les palpentes sense poder apuntalar la seva feina d'altra manera que llegint, escoltant o mirant com treballen altres periodistes, i prenen

tota l'experiència del que els ensenya la feina diària.

La premsa comarcal diària

Abans de l'any 1980, les notícies s'enviaven mitjançant correu postal als diaris, sense fotografies, i sortien publicades perdent tota la seva immediatesa. El cronista local era una mena de col·laborador amb cert prestigi local. Prestigi que era llavors l'única font d'ingressos. És a partir de finals de la dècada dels anys 80 quan comencen a canviar les coses. D'una banda, l'ús de la càmera de fotografiar esdevé habitual. Els diaris subministren als periodistes llaunes de 30 metres de pel·lícula en blanc i negre que posteriorment a casa ells mateixos munten dins els rodets segons les necessitats de pel·lícula que calculen per a cada sortida. Paral·lelament, s'agilitza el sistema d'enviar les notícies. Així, esdevé habitual enviar les fotos i textos mitjançant els autocars de línia i, fins i tot, parant cotxes a la carretera que porta a Lleida per tal que els usuaris dels vehicles siguin els transportistes dels rodets i els fulls escrits. Posteriorment, a partir de la dècada dels anys 90, s'utilitzen les companyies de transport urgent.

A partir de l'any 1993 ja s'envien les fotografies i els textos escrits via internet. Això porta que alguns fotoperiodistes s'hagin equipat prèviament d'un escàner i també dels estris necessaris per a dur a terme el revelat en blanc i negre, o també, que utilitzin els laboratoris existents a la població per fer un revelat ràpid.

Tot i així, la gran revolució, pel que fa a la immediatesa, arriba l'any 1998, quan els principals diaris de Lleida equipen els seus corresponsals de càmeres digitals, que permeten un enviament qua-

si immediat de les imatges. Posteriorment, apareix el sistema de treball mitjançant un escriptori remot, que permet accedir directament a les pàgines del diari. Escriure sobre pàgina i col·locar les fotografies.

L'evolució del periodista

En tot això, no ens podem oblidar tampoc de l'evolució en el nivell d'estudis dels corresponsals. Així, en una primera etapa que podríem situar fins a finals dels anys 80, els fotoperiodistes tenien, en la major part dels casos, estudis elementals i batxillerat.

A finals de la dècada dels 80 comencem a trobar gent formada. Alguns, únicament comencen a formar-se en el periodisme de territori per anar després a altres mitjans més grans, com Pepa Fernández i Ramon Font (Cervera), Lluís Urpí (Sant Guim), Jaume Freixes (La Curullada) i Jaume Brufau (Tàrraga). A partir d'aquesta època els nous periodistes de territori són també en molts casos titulats universitaris, no sempre en periodisme, però sí amb un nivell d'estudis superiors. Aquest és el cas de Miquel Aguilar, filòleg de Tàrraga; Pau Bori, filòleg de Sant Martí de Maldà; Miquel Arístregi, fotoperiodista de Ernani; Irene Calvera, mestra de Bellpuig; Albert González, filòleg de Tàrraga, i Anna Farràs, periodista de Tremp. Aquest fet comporta un augment del nivell i de l'exigència dels mitjans de comunicació. Coincideix també a partir dels anys 90 un accés progressiu a la informàtica i a programes d'edició. En aquell moment, dominar aquests programes era quasi sinònim de trobar feina.

Com a contrapunts d'aquesta evolució cal destacar el canvi de plantejament en el treball. Així, avui el sou d'un periodista de territori és similar al

d'un que treballa a la redacció. També cal dir que el gran nombre de feina que duu a terme provoca un decreixement en la qualitat de les notícies. No és el mateix madurar un tema al dia que madurar-ne quatre o cinc o sis. Un altre fet diferencial és que mentre en la redacció d'un mitjà local els periodistes es distribueixen i s'especialitzen en seccions, el periodista de territori treballa per a totes les seccions.

Inauguració al
Gran Teatre del Liceu

El 19 de setembre de 2021 va tenir lloc, al Gran Teatre Liceu de Barcelona, l'inici dels actes commemoratius de l'ACPC. Més de 350 persones entre editors de mitjans, publicistes, lectors i representats institucionals van assistir a aquesta celebració, que va comptar amb la presència del president de la Generalitat, Pere Aragonès, i la presidenta del Parlament, Laura Borràs.

L'acte va combinar una part institucional que incloïa parlaments de les autoritats i una entrega de diferents guardons i reconeixements amb una part lúdica amb actuacions musicals.

El mestre de cerimònies va ser l'actor Quim Masferrer, i es va fer l'entrega d'uns reconeixements a tots aquells que han presidit l'entitat al llarg de les darreres quatre dècades. Un per un, els expresidents Josep Masoliver, Josep Maria Rierola, Jordi Vallmajó, Ricard Rafecas, Antoni Garrido, Estanis Alcover i Carles Ayats han anat pujant a l'escenari i rebent de mans de la pre-

sidenta del Parlament i del president de l'ACPC una estatueta que premiava la seva tasca al capdavant de l'entitat. També va tenir lloc l'entrega del 1r Premi d'Honor Premsa Comarcal, que, recentment instituït per l'ACPC per reconèixer la tasca dels professionals més destacats vinculats a la premsa comarcal, ha recollit el reconegut periodista Ramon Besa.

El president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, va remarcar que "tenim 150 capçaleres, 765.000 lectors i donem feina a mil famílies. Avui tothom diu que són Quilòmetre Zero, però nosaltres som els originals".

Pel que fa a la part musical, els encarregats d'amenitzar la vetllada van ser la vallenca Maria Jacobs, que va anar intercalant el seu suau estil a l'inici de la vetllada i en els entreactes; i el popular cantautor solsonenc Roger Mas, que va ser l'encarregat de cloure la nit presentant temes del seu disc *Totes les flors*.

Francesc Fàbregas, president de l'ACPC.

El M. H. Sr. Pere Aragonès, president de la Generalitat.

Actuació de Maria Jacobs a la Gala d'inauguració dels 40 anys de l'ACPC al Gran Teatre del Liceu.

Roger Mas, presentant el seu darrer treball Totes les Flors, a la cloenda de l'acte d'Inauguració dels 40 anys de l'ACPC al Gran Teatre del Liceu.

Un aspecte de la platea del Gran Teatre del Liceu durant la inauguració.

La M. H. Presidenta del Parlament, la Sra. Laura Borràs.

Actes itinerants
de l'aniversari
de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

L'itinerari dels actes commemoratius del 40è aniversari de la ACPC va començar l'octubre del 2021 al Gran Teatre del Liceu i va finalitzar al Palau de la Música Catalana el novembre del 2022.

La realització de diversos actes itinerants arreu del territori ha estat fonamental per la importància que totes aquelles publicacions que formen part de l'associació i que estan situades en diferents punts de Catalunya també tinguin el seu protagonisme i visibilitat dintre de la celebració dels quaranta anys.

1r ACTE ITINERANT

Data: 23 d'octubre de 2021

Municipi: Juneda (les Garrigues).

Intervencions: el periodista Ferran Casas i la cantautora Meritxell Gené en van ser els protagonistes. Es va presentar el llibre *Premsa Comarcal: La memòria de la vida quotidiana de Catalunya*, escrit per l'historiador Lluís Costa amb motiu del 40è aniversari de l'ACPC.

Meritxell Gené en un moment de la seva actuació.

Francesc Fabregas, president de l'ACPC dirigint-se al públic a Juneda.

Ferran Casas, periodista, un moment de la seva intervenció a Juneda.

2n ACTE ITINERANT

Data: 18 de novembre de 2021

Municipi: Vic (Osona)

Intervencions: Presentat per Miquel Macià, director de NacióDigital.

L'historiador Lluís Costa va presentar el llibre *Prensa Comarcal: La memòria de la vida quotidiana de Catalunya*. Amb intervencions del professor de periodisme Jordi Serrat i de l'alcaldessa, Anna Erra.

Sra. Anna Erra, a Vic, en aquell moment Alcaldessa de la ciutat.

Vista de la sala de l'antic Temple Romà a Vic.

3r ACTE ITINERANT

Data: 10 de desembre de 2021

Municipi: Valls (Alt Camp)

Intervencions: Acte organitzat pel setmanari El Vallenc i presentat per Jordi Murtró.

L'alcaldesa de la ciutat, Dolors Farré, i el president del Consell Comarcal, Mateu Montserrat.

Xerrada del periodista Antoni Bassas.

Va finalitzar amb una actuació musical de la cantautora local Maria Jacobs.

Francesc Fàbregas a Valls.

Antoni Bassas en un moment de la conferència.

D'esquerra a dreta l'alcaldeessa Dolors Farré, Marcel Banús col·laborador d'El Vallenc i, Francesc Fàbregas, president de l'ACPC.

Maria Jacobs en un moment de la seva actuació.

4t ACTE ITINERANT

Data: 25 de febrer de 2022

Municipi: Tortosa

Organitzat pel Setmanari de l'Ebre, que també va celebrar el seu 20è aniversari.

Intervencions: Acte presentat per la periodista Clara Tena.

L'editor-gerent del Setmanari l'Ebre, Ximo Rambla, i el fundador d'aquest mitjà, Josep Maria Arasa. Es va lliurar el Premi Ebrenc 2021 al periodista Josep Lluís Villa Moreno.

Josep Martí, periodista, durant la seva intervenció.

Un altre moment de l'acte celebrat a Tortosa.

Més reconeixements a Tortosa.

5è ACTE ITINERANT

Data: 17 de març de 2022

Municipi: Figueres

Organitzat pel Setmanari de l'Empordà

Intervencions: el director editorial de l'Empordà, Carles Ayats, i Agnès Lladó, alcaldessa de Figueres. Va tenir lloc el debat "Dones i periodisme", amb els participants Clara Cabeza (TV3); Anna Punsí, directora de continguts del programa *Crim*s de TV3, i Rosa de Diego (de RNE Ràdio 4).

Va finalitzar l'acte amb els músics Josep Maria Surrèll i Albert Munjó.

Actuació musical.

Intervenció de Carles Ayats, director editorial de L'Empordà.

Taula de debat a Figueres, amb les periodistes Clara Cabezas, Anna Punsí, Rosa Maria de Diego moderat per Mairena Rivas.

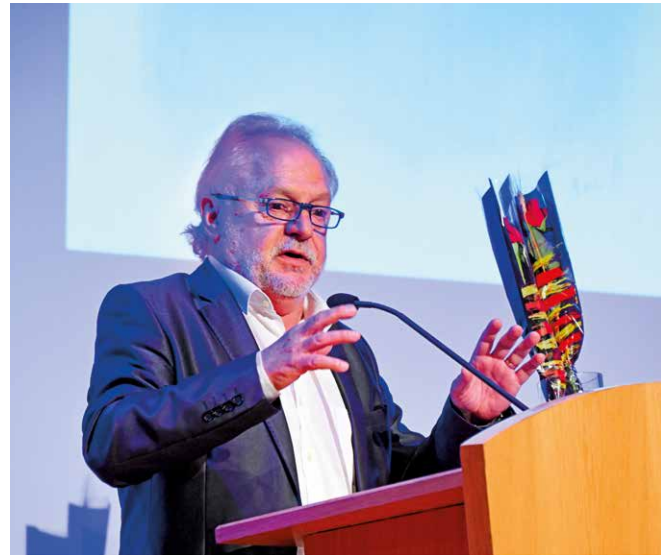
6è ACTE ITINERANT

Data: 22 abril de 2022

Municipi: Vilafranca del Penedès

Intervencions: el secretari general de Mitjans de Comunicació de la Generalitat, Oriol Duran; l'alcalde de Vilafranca, Pere Regull; els presidents comarcals Xavier Lluch i Joan Sans, i el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, entre altres autoritats.

L'acte, celebrat conjuntament per la revista El 3 de Vuit, va ser presentat pel periodista vilafranquí Marc Compte i va incloure una conferència de Ramon Besa.

Ricard Rafecas, ajuntament de Vilafranca del Penedès.

Ramon Besa, periodista i Premi d'Honor de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal.

7è ACTE ITINERANT

Data: Maig de 2022

Municipi: Cambrils.

Intervencions: Oliver Klein, alcalde de Cambrils, i els periodistes Xavier Graset i Joan Maria Claveguera. L'acte va ser conduït per Josep Capella, corresponsal de TV3 a Madrid i president de l'Associació Cultural Revista Cambrils. Acte amenitzat pel grup de música cambrilenc Xerrich.

Josep Capella, periodista i president de l'Associació Cultural Revista de Cambrils.

D'esquerra a dreta i per aquest ordre, els periodistes Xavier Grasset, Joan Maria Claveguera i Josep Capella.

Un moment de l'acte a Cambrils.

Actuació del grup de Cambrils Xerrich.

8è ACTE ITINERANT

Data: Juny de 2022

Municipi: Tàrrrega

Intervencions: presidenta de la Societat Ateneu, Elisabet Talavera; Laia Pedrós (Nova Tàrrrega) i l'alcaldeessa de la ciutat, Alba Pijuan.

Xavier Santesmasses, periodista de Segre, va impartir una xerrada titulada "Periodisme i territori". L'Ensemble de Cellos de l'Escola Municipal de Música de Tàrrrega va oferir una breu actuació musical.

Xavier Santesmasses, periodista.

Laia Pedrós, directora de Nova Tàrrrega.

Un moment del lliurament de reconeixements a diferents persones per la seva contribució a la informació local i comarcal.

9è ACTE ITINERANT**Data:** Setembre de 2022**Municipi:** Igualada

L'acte estava organitzat alhora pel setmanari La Veu de l'Anoia, que també duia a terme l'acte institucional de la celebració del 40 aniversari de la publicació.

Intervencions: el periodista Marc Vergés i la directora general de La Veu, Pia Prat.

Representants de La Veu de l'Anoia, que celebra també els seus 40 anys i de l'ACPC.

Vista de la sala a Igualada. En segon terme la directora general de Publicacions Anoia, Pia Prat i el director de La Veu de l'Anoia, Jordi Puiggròs.

Desè ACTE ITINERANT

Data: 26 d'agost de 2022

Municipi: Olot

Intervencions: el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, i l'alcalde d'Olot, Pep Berga. Es va homenatjar l'artista Rosa Serra i també va intervenir, com a testimoni històric, Josep Murlà. Els punxadiscos Joan Soler i Pere Farjas van cloure la festa a ritme dels èxits dels últims 40 anys.

Vista de la seu del setmanari La Comarca d'Olot.

Oscar Cabana, director i administrador de Basegoda grup, editora del setmanari La Comarca d'Olot, en un moment de la presentació a Olot.

Moments de la festa de la celebració a Olot..

Exposició itinerant
de l' aniversari
de l'Associació Catalana
de la Premsa Comarcal

L'exposició fotogràfica dels 40 anys de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, que va començar el 2022 i va finalitzar el novembre de 2023, com a part dels actes de l'aniversari de l'entitat, ha estat present en diverses poblacions de Catalunya: Olot, Tortosa, Santa Coloma de Farners, Juneda, Palau d'Anglesola, Riudoms, Agramunt, Igualada i Vic.

La mostra va resumir els 40 anys de vida de l'ACPC, des de la primera reunió a Canyamars el 1981 amb diferents editors de revistes locals i comarcals de Catalunya fins als nostres dies.

A través de plafons i objectes històrics l'exposició va ser un recull dels inicis de l'organització i l'evolució de la premsa comarcal catalana en aquestes quatre dècades, fent referència a algunes de les capçaleres més importants del país. Així mateix, també es van incorporar les millors imatges presentades al concurs fotogràfic que va organitzar l'ACPC l'any 2022.

EXPOSICIÓ ITINERANT A OLOT

Inauguració: 19 de gener de 2023.

Lloc: Arxiu Comarcal de la Garrotxa d'Olot.

Assistents.

Finalització: 27 de gener de 2023.

Vista de la sala

Oscar Cabana, Francesc Fàbregas i Josep Berga alcalde d'Olot en la inauguració de l'exposició .

EXPOSICIÓ ITINERANT A TORTOSA

Inauguració: 29 de març de 2023.

Lloc: Biblioteca Marcel·lí Domingo de Tortosa.

La mostra, impulsada pel Setmanari l'Ebre, a través de plafons i alguns objectes històrics exposats ens recorda els inicis de l'organització i l'evolució de la premsa comarcal en aquestes quatre dècades.

Finalització: 27 d'abril de 2023

Francesc Fàbregas, president, i Ximo Rambla director del setmanari L'Ebre.

Parlament de l'alcaldessa de Tortosa, Meritxell Roigé (any 2023).

EXPOSICIÓ ITINERANT A SANTA COLOMA DE FARNERS

Inauguració: 12 de maig de 2023.

Lloc: Arxiu Comarcal de la Selva.

Promocionada per la publicació associada Ressò.

Assistents: Jordi Grau, president de la demarcació de Girona del Col·legi de Periodistes, i Joan Carles Codolà, comissari de l'exposició.

Finalització: 31 de maig de 2023.

Albert Puig director de Ressò, Joan Carles Codolà de l'ACPC i Jordi Grau degà del Col·legi de Periodistes a Girona.

EXPOSICIÓ ITINERANT A JUNEDA

Inauguració: 14 de juliol de 2023.

Lloc: Centre de les Arts i de la Memòria de Ponent, CAMP, de Juneda.

Assistents i intervencions: l'alcalde del municipi, Antoni Villas; el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, i la directora de la revista Fonoll, Anna Berent.

Finalització: 31 de juliol de 2023.

El president de l'ACPC amb l'alcalde de Juneda, Antoni Villas i la directora de Fonoll, Anna Berent.

EXPOSICIÓ ITINERANT A PALAU D'ANGLESOLA

Inauguració: 25 d'agost de 2023.

Lloc: Biblioteca Josep Pont i Gol del Palau d'Anglesola.

Assistents: el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas; l'alcalde del Palau d'Anglesola, Francesc Balcells, i el director revista Avenç del Palau d'Anglesola, Jordi Cabestany.

Finalització: 4 setembre 2023.

Inauguració de l'exposició a Palau d'Anglesola.

EXPOSICIÓ ITINERANT A RIUDOMS

Inauguració: 8 de setembre de 2023.

Promocionada per la publicació associada Lo Flocc.

Lloc: Centre d'Estudis Riudomencs Arnau del Palomar (CERAP) de Riudoms.

Panoràmica de la sala d'exposicions a Riudoms.

EXPOSICIÓ ITINERANT A AGRAMUNT

Inauguració: 6 d'octubre de 2023.

Lloc: Espai Cívic d'Agramunt.

Assistents: Anna Bertran, directora de Sió; Francesc Fàbregas, president de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, i l'alcaldessa d'Agramunt, Sílvia Fernández.

Finalització: 25 d'octubre de 2023.

Francesc Fàbregas

Membres de l'equip de la revista SIÓ d'Agramunt.

EXPOSICIÓ ITINERANT A IGUALADA

Inauguració: 27 d'octubre 2023.

Lloc: Biblioteca Central d'Igualada.

Assistents: Carme Riera, regidora de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada; Francesc Fàbregas, president de l'ACPC, i Pia Prat, directora de La Veu de l'Anoia.

Finalització: 23 novembre 2023.

Brindis d'obertura de l'exposició a Igualada.

EXPOSICIÓ ITINERANT A VIC

Inauguració: 13 de desembre 2023.

Lloc: seu del diari El 9 Nou (Vic).

Assistents: l'alcalde de Vic, Albert Castells; el director editorial d'El 9 Nou, Agustí Danés, i el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas. També hi va ser present Josep Masoliver, primer president de l'ACPC.

Finalització: 28 de desembre de 2023.

Agustí Danés, director editorial d'El 9 Nou.

Francesc Fàbregas acompanyat de l'alcalde de Vic, Albert Castells.

Acte de cloenda
al Palau de la Música

El Palau de la Música Catalana va ser l'escenari on va tenir lloc el final dels actes de celebració del 40è aniversari de l'ACPC, en una emotiva gala celebrada el 19 de novembre del 2022 i a la qual van assistir més de 400 persones.

La gala, conduïda pel conegut presentador televisiu Òscar Dalmau, va començar de forma íntima amb la música de la cantant tortosina Montserrat Castellà.

El primer dels actes institucionals va ser el lliurament dels Premis Premsa Comarcal a la Solidaritat a estudiants d'ESO (que l'ACPC va instaurar l'any 2021). En la categoria de 1r i 2n d'ESO, el guanyador va ser l'Institut Escola 3 d'Abril de Móra la Nova; i en la categoria de 3r i 4t d'ESO, el treball guanyador va ser "Un ordinador, un futur", de l'Escola Vedruna de Vilafranca del Penedès.

Tot seguit va arribar el torn de fer el lliurament dels premis als guanyadors del concurs de fotografia per als associats de l'ACPC 40 anys de Premsa Comarcal, 40 anys fent país. Uns guardons que demanaven imatges que documentessin esdeveniments succeïts al llarg dels darrers quaranta anys per reflectir l'evolució de la societat a través dels ulls de la premsa comarcal i local.

Tot seguit va arribar el moment més esperat de la vetllada, quan la consellera de la Presidència, Laura Vilagrà, i el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, van pujar a l'escenari per fer entrega del 2n Premi d'Honor de la Premsa Comarcal a la reconeguda periodista Rosa Maria Calaf.

Parlament de Laura Vilagrà.

Parlament de Alba Vergés.

Estudiants recollint el premi "Premsa Comarcal a la solidaritat".

Un moment de l'actuació del cantautor Joan Dausà.

El següent a pujar a l'escenari va ser el president de l'ACPC, Francesc Fàbregas, que va explicar: “La Premsa Comarcal som un exemple a tot Europa. Som líders a tots i cadascun dels territoris de Catalunya, donem feina a més de mil persones i tenim una audiència de 700.000 lectors. I tot, perquè parlem del que interessa a la gent que viu a comarques. Som, en definitiva, un projecte de país”.

La gala, que va finalitzar amb la música de Joan Dausà, va significar l'acte de cloenda d'un circuit d'actes que es va iniciar el 19 de setembre de 2021 al Gran Teatre del Liceu, quan vam donar el tret de sortida a les celebracions del 40è aniversari de l'en-

titat, que ens han portat a celebrar, durant catorze mesos, actes arreu del territori. Des de Tortosa a Figueres, i des de Tàrrrega a Sant Feliu de Llobregat, passant per Valls, Vic, Igualada, Cambrils, Olot, Juneda, Vilafranca del Penedès i Artesa de Segre. I en què hem implicat desenes d'editorials, entitats i institucions públiques per divulgar la nostra important tasca, no només com a editors de notícies o creant llocs de feina, sinó que normalitzant l'ús de la nostra llengua, així com fent visible la Catalunya de comarques.

Rosa Maria Calaf guardonada amb el Premi d'Honor de la Premsa Comarcal.

Públic assistent a l'acte de clausura al Palau de la Música Catalana.

Epíleg

Durant aquestes quatre dècades, l'ACPC ha volgut potenciar i visibilitzar la tasca que porta a terme, dia rere dia, la premsa de casa nostra; la premsa que trepitja el carrer, el barri, el poble, la comarca..., tot creant una comunitat de professionals i lectors envers la notícia local i de proximitat. Totes les publicacions que formen part de l'associació fan juntes la premsa local i comarcal de Catalunya, perquè l'objectiu primer sempre ha estat, és i serà apropar el lector a tot el territori; alcaldes, empresaris, botiguers (entre d'altres) de petites i mitjanes poblacions de Catalunya agraïxen que la premsa local doni visibilitat als seu municipi.

En aquest context, des de l'Associació es vol donar un sentit reconeixement a la Diputació de Barcelona (en la figura de la seva presidenta, Núria Marín) perquè va ser la impulsora del primer Congrés de Premsa Comarcal a Canyamars, embrió del que seria l'ACPC. Des d'aquell llunyà mes de maig del 1981 (a Canyamars) fins avui dia, la premsa local i comarcal ha mantingut una presència activa en la societat catalana, que confirma que el pes de la tradició històrica, d'aquell

periodisme precursor del tombant del segle XIX al XX, ha estat determinant per a la seva pervivència.

Com a associació ens espera un futur esperançador, ja que els canvis que han experimentat els mitjans i els seus treballadors han "obligat" a adaptar-se a l'era digital, sense deixar de publicar en paper. Hem apostat sempre i seguirem apostant pel periodisme de carrer i de qualitat, perquè creiem que la premsa comarcal a casa nostra és i ha de seguir ser sempre sinònim de rigor i de qualitat.

Aquests 40 anys només són el principi i ens animen a anar més enllà. Després de trepitjar durant aquest aniversari diverses parts del territori, la bona acollida de públic als actes organitzats i la col·laboració de les entitats locals ens motiven a seguir endavant i només podem estar satisfets i motivats per continuar defensant i promocionant la premsa de proximitat.

L'orgull de la premsa comarcal fa anys que el tenim interioritzat entre molts dels nostres editors i a l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal.

Es tracta de l'orgull en el sentit més generós i legítim de la paraula: el que sentim per la dignitat de la nostra feina, de les nostres publicacions; per la satisfacció d'haver assolit fites importants; per haver superat, al llarg d'aquests més de 40 anys, els desafiaments constants, i per les nostres contribucions cabdals en la vida de la gent i en la història d'aquest país.

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
**Departament
de la Presidència**

 ACPC

Associació Catalana
de la Premsa Comarcal